Bibliotekaren

TIDSSKRIFT FOR BIBLIOTEKARFORBUNDET

NR. 10 / 1999 - 7. ÅRGANG

Den nye Sølvi heter Birgitta!

1979-erne har jubileum på gang ...

Nytt universitets-bibliotek på Blindern

Innhold:

Lederen har ordet	side 3
Den nye Sølvi heter Birgitta	side 4
Bibliotekaren sikter seg inn mot et nytt år	side 6
Kunskapslyftet	side 7
1979-erne har jubileum på gang	side 8
Veiledning ved lokale forhandlinger i kommuner og fylkeskommuner (KS-området)	side 10
Sjekkliste ved lokale forhandlinger	side 15
Nytt universitetsbibliotek på Blindern	side 16
Nina Karlstrøm har funnet sin plass i det nye universitetsbiblioteket	side 19
Omstilling ... og menneskene oppi det hele	side 21
Ny hovedorganisasjon utredes	side 22
Fem fra verdensveven	side 23
Nytt om navn	side 24
TV-aksjonen angår oss	side 24
Møtekalender	side 25
Bibliotekarforbundets innmeldingsskjema	side 29
Bibliotekarforbundets lokallag	side 30
Bibliotekarforbundets styre og sekretariat	side 31

Bibliotekaren

ISSN 0804-4147

Bibliotekaren utgis av Bibliotekarforbundet. Tidsskriftet utkommer månedlig.

Ansvarlig redaktør:

Erling Bergan

Redaksjonens adresse:

Runnen 4, 6800 Førde
Tlf.(jobb): 57 72 25 19
Fax: 57 72 25 01
Tlf.(priv.) 57 82 24 09
Mobiltlf.: 91 31 80 01
Epost: erling.bergan@ahf.hisf.no

Redaksjonsgruppa:

Anja Angelskår Mjelde (redigerer)
Hanne Fosheim (red.sekr.)
Sølvi Karlsen (distribusjon)
Cathrine Almaas
Agnete Gulbraar
Tina Mannai
Ingeborg Motzfeldt
Klaus Jøran Tollan

Utgivelsesplan i 1999:

Nummer:	Deadline:	Hos medl.:
1 - 1999	24. des.	13. jan.
2 - 1999	20. jan.	3. febr.
3 - 1999	17. febr.	3. mars
4 - 1999	17. mars	3. april
5 - 1999	21. april	5. mai
6 - 1999	19. mai	2. juni
7 - 1999	16. juni	1. juli
8 - 1999	28. juli	11. aug.
9 - 1999	25. aug.	8. sept.
10 - 1999	22. sept.	6. okt.
11 - 1999	20. okt.	3. nov.
12 - 1999	17. nov.	1. des.

Trykk:

Falch Hurtigtrykk A/S

Levering av stoff:

Artikler, annonser og annet stoff sendes redaksjonen innen deadline. Foretrukket tekst-format er Word eller WordPerfect. Vi mottar helst stoffet som filer vedlagt epost-sendinger (attachments), som tekst i selve epost-sendingen eller på diskett i vanlig postsending. Men vi mottar selvfølgelig også stoff som kommer på papir i vanlig postending eller på faks.

Annonser:

Det er samme pris for stillingsannonser som for firma-annonser:

1/1 side	kr. 2.500,-
1/2 side	kr. 1.500,-
1/4 side	kr. 900,-

Det kan gis rabatt ved bestilling av flere annonser under ett. Alle henvendelser om annonser rettes til Bibliotekarens redaksjon, Runnen 4, 6800 Førde, tlf. 57 72 25 19, e-post: erling.bergan@ahf.hisf.no.

Annonser sendes redaksjonen, som filer vedlagt epost-sendinger (attachments), som tekst i selve epost-sendingen, på diskett eller som vanlig brev (helst ikke faks).

Abonnement:

Abonnement på «Bibliotekaren» koster kr. 250,- pr. år. Beløpet betales inn til BFs postgirokonto 0825.0817062 eller bankgiro 6039.05.64093. Merk innbetalingen «Abonnement 98».

Enkelteksemplar av tidligere nummer selges for kr. 25,- pr.stk. pluss porto.

Alle henvendelser om abonnement og salg rettes til BFs sekretariat i Lakkegata 21, 0187 Oslo, tlf. 22 17 04 95, faks 22 17 04 96.

Informasjon om BF:

- se bak i bladet.

Lederen har ordet

Siri Sjursen
Forbundsleder

□ I de bibliotekfaglige miljøer er det bred enighet om at lederkompetanse må til – for biblioteksledere på alle nivå. Det vil si både administrative og faglige ledere, det vil si folk som drifter et bibliotek med en stab av ulik størrelse og ulik faglig sammensetning, fra de store organisasjonene til de mindre enheter og de allerminste med en eneste bibliotekar til å holde skansene og forsvare bibliotekets «raison d´être».

Bibliotekarer med lederansvar fins i alle sektorer, i de store fag- og forskningsbibliotekene, i private og halvoffentlige institusjoner så vel som i kommunenes folke-, skole-, fengsels- og sykehusbibliotek. Enten vi er innrømmet lederansvar gjennom stillingsbetegnelse og lønn eller ikke – som for eksempel skolebibliotekarer i grunnkoden – så har vi noe meget vesentlig felles: Vi lever alle under et formidabelt forventningspress om å tilrettelegge og oppfylle bibliotektjenestene i tråd med oppdragsgivers behov og resultatmål og innenfor gjeldende lov- og rammeverk.

Utfordringene er de samme: Hvordan målbære bibliotekets rettmessige plass i moderorganisasjonen? Hvordan skape aksept for bibliotekets ressursbehov når det gjelder personale, tilfredsstillende lokaler, innholdet og mangfoldet i tjenestene? Hva slags verktøy trenger vi for å synliggjøre, måle og integrere bibliotekets virksomhet? Vi snakker om strategier for bibliotekutvikling, om kompetanse innen endringsledelse og prosjektledelse, så vel som overbevisende saksframstilling og evne til å begrunne nødvendige prioriteringer. Videre handler dette om å mestre kommunikasjon i forskjellige settinger, de formelle og ikke minst de uformelle. Og det handler om hvem som er best egnet og har det beste utgangspunktet, og i hvilke fora «biblioteksaken» har størst sjanse til å vinne fram.

Bibliotekarforbundet har erfart at våre tillitsvalgte, gjennom glimrende forhandlingsarbeid, er med å skape en god synergieffekt for yrkesgruppen og for bibliotekets generelle omdømme. Fag- og forskningsbibliotekene har erfart, gjennom RBTs kompetansegivende kurs, at lederutdanning nytter. Gitt det rette verktøyet og økt bevissthet om egne påvirkningsmuligheter, mener vi at bibliotekarer i alle sektorer kan være de beste markedsførerne overfor sine arbeidsgivere og eiere. Vi trenger ikke andre profesjoner til å føre ordet for oss! Vi trenger dem derimot som allierte, som samarbeidspartnere under forhold som gir grobunn for gjensidig respekt, og som døråpnere. Og det er noe annet. De samme verktøy som er nødvendig for strategisk ledelse, er nødvendig i de fleste fora der målet er overbevisning og å skape handlingsrom. □

spaltelangs

Amerikansk lesekampanje for ungdom

«Teen Read Week» går av stabelen i USA 17. - 23. oktober. Bak arrangementet står Young Adult Library Services Association (YALSA), en avdeling i den amerikanske bibliotekforeninga ALA. Foreninga melder at NBC TV nå har blitt med som nasjonal partner i prosjektet. Det blir arrangert temadag på fjernsynsstasjonen lørdag 23. oktober, der kjente personer snakker om bøker for ungdom. NBC sier at deres mål er å vise at lesing er en viktig del av en tenårings dagligliv og en artig aktivitet utenfor klasserommet. Arrangørene har også fått den kjente amerikanske kunstløperen Michelle Kwan til å fronte kampanjen. Hun er 18 år, to ganger verdensmester i kunstløp og uttaler at «Jeg elsker å lese, det er en stor del av livet mitt. Det er ingen grenser for hvor du kan dra og hva du kan gjøre i bøker. Lesing lar fantasien løpe løpsk. Gjennom denne kampanjen håper jeg å kunne dele min kjærlighet og entusiasme for lesing med andre folk på min alder og motivere dem til å lese mer.» Michelle Kwan har forøvrig selv skrevet en bok, «Winning attitude», som ble utgitt i september. YALSAs tema for kampanjauka er «Reading Rocks! Read for the Fun of It.» Deres mål er å motivere tenåringer til å lese fordi det er gøy og å minne foreldre og lærere om å fremme lesing blant ungdom. Vevstedet http://www.ala.org/teenread/ gir mer informasjon.

Carnegie-penger til bibliotek igjen

Fra den amerikanske bibliotekforeninga meldes det om at Carnegie Corporation gir 15 millioner dollar til bibliotek for å minnes at det er 100 år siden Andrew Carnegie lovet

spaltelangs ➲

Den nye Sølvi heter Birgitta!

Birgitta Lund-Grønberg intervjuet av Erling Bergan

☐ Som leserne er kjent med har Sølvi Karlsen sluttet som organisasjonssekretær i Bibliotekarforbundet. Stillingen har vært lyst ut, aktuelle søkere har vært inne til intervju og forbundsstyret har tilsatt Birgitta Lund-Grønberg i stillinga. Det blir gitt uttrykk for stor glede i BF-ledelsen over denne tilsettinga. Birgitta regnes som en svært god etterfølger til Sølvi. Vi har tatt en prat med henne, kort tid etter at at tilsettinga var klar.

- La oss få litt personalia først.

- Jeg er for tiden skolebibliotekar på Valler videregående skole i Bærum. Der har jeg vært de seks siste årene. Før det var jeg på St. Hallvard videregående skole i Lier. Bortsett fra et vikariat på Asker bibliotek har jeg bare hatt bibliotekarjobber på videregående skoler. Jeg tok eksamen ved Statens bibliotekhøgskole i Oslo i 1980.

- Men du hadde rukket noe før det også.?

- Ja, jeg er jo blitt 53 år. Min første utdanning var ved Universitetet i Stockholm, en phil.mag, som tilsvarer cand.mag i Norge. Så var jeg en periode i Frankrike, giftet meg med en nordmann, dro til Norge og tok ped.sem i Oslo og ble adjunkt. Det førte meg til lærerjobb ved ungdomsskolene i Leka og Ytre Namdalen. Deretter bar det tilbake til Oslo og bibliotekarutdanning, noe jeg hele tiden hadde hatt lyst på.

- En god del fritid har gått med til fagforeningsarbeid de siste 10 åra. Da jeg ble spurt om å søke stillinga kjente jeg at – jo – dette har jeg lyst til, sier Birgitta Lund-Grønberg. (Foto: E. Bergan)

- Du har vært involvert i fagforeningsarbeid i mange år?

- Jeg har sittet i hovedstyret for Fagbibliotekarforeningen (FBF). Det var for øvrig i samme periode som Randi Rønningen var kasserer i FBF. Jeg hadde ansvaret for de fylkeskommunale medlemmene i FBF. Men da Bibliotekarforbundet ble dannet gikk de fylkeskommunale i FBF over til BF. Så jeg har vært med i Bibliotekarforbundet fra starten.

- Og nå har du verv i BF?

- Jeg er hovedtillitsvalgt for BF-medlemmene i Akershus fylkeskommune og leder av BFs lokallag i Akershus. Dermed var jeg delegat på siste landsmøte. Jeg har ført forhandlinger med Akershus fylkeskommune en rekke ganger siden 1995.

Birgitta svarer på det hun blir spurt om. Høflig som hun er. Men hun kommer stadig tilbake til at dette ikke må fremstilles som noe mer enn det er, at hun er usikker på hvor interessert medlemmene kan være i hennes person. Så vi går over til selve jobben hun skal inn i. Ja, hvorfor søkte hun?

- Jeg syns det er morsomt å jobbe med fagforeningsspørsmål. Det er interessant. En god del fritid har gått med til fagforeningsarbeid de siste 10 åra. Da jeg ble spurt om å søke stillinga kjente

jeg at – jo – dette har jeg lyst til.

- Hvilket inntrykk har du hatt av BF-sekretariatet?

- Det virker effektivt. Jeg tror Randi og Sølvi har lagt et godt grunnlag. Det er jo de som bygd opp sekretariatet. Det blir uansett annerledes for meg å begynne enn det var for Sølvi da hun tok til. Hun startet fra scratch.

- Har du blitt presentert for arbeidsoppgavene dine ennå?

Her driver Sølvi opplæring av sin etterfølger. - Jeg må ta meg tid til å lære rutinene godt. Så kan jeg la disse oppgavene ta minst mulig tid framover. For det er jo tid til å tjene bibliotekarene jeg skal ha!, sier Birgitta Lund-Grønberg. (Foto E. Bergan)

- Noe tid har jeg fått med Sølvi. Men det er mye å sette seg inn i.

- Hvilke arbeidsoppgaver ser du mest fram til å ta fatt på?

- Dette er jo en service-jobb. Jeg skal jo tjene medlemmene i Bibliotekarforbundet, så det gleder jeg meg til. Og så synes jeg det er morsomt å forhandle. Det ser jeg fram til.

- Er det noen sider ved jobben som er mindre lystbetont?

- Det er en del oppgaver i sekretariatet som jeg ikke har vært borti før. BF har for eksempel et adskillig større budsjett enn det jeg har vært vant til på skolebibliotek. Arkivrutiner er også noe jeg i utgangspunktet ikke behersker. Jeg må ta meg tid til å lære rutinene veldig godt. Så kan jeg la disse oppgavene ta minst mulig tid framover. For det er jo tid til å tjene bibliotekarene jeg skal ha!

- Hva er de viktigste utfordringene for BF, slik du ser det?

- Å arbeide med lønnsforhold må selvfølgelig ha høy prioritet. Skolering av tillitsvalgte er viktig. Uten de tillitsvalgte, uten at BF tar vare på dem, vil BF gjøre en dårlig jobb. Vi bør få flere medlemmer i forbundet og vokse i styrke. Vi burde interessere oss mer for fagpolitikk. BF kan godt bli mer synlig i debatter som går. Nå oppfatter jeg ikke dette som en del av jobben som organisasjonssekretær, det er vel heller forbundsstyre og leder som skal ta seg av slikt. Men jeg ser gjerne at BF mener mer om aktuelle saker. Det er mye BF burde kunne gjøre i bibliotekpolitikken. Vi må også agitere for å få bedre bibliotek, i tillegg til dyktige bibliotekarer. Bibliotekene trenger å få en større rolle i folks bevissthet. Hvis du for eksempel ser på utlånet i Norge, så er det lite sammenlignet med Danmark og Sverige.

Sier Birgitta Lund-Grønberg til slutt. Hun peker på viktige ting for BF-ledelsen å ta fatt i. Men først får vi en mellomperiode der BF-ledelsen vil være hardt pressa av arbeidsbelastning, en periode uten organisasjonssekretær. For Sølvi sluttet 30. september. Og Birgitta begynner 15. desember. Velkommen i staben! □

➲ spaltelangs

New York 5,2 millioner dollar til bibliotekfilialene sine. Pengene er primært øremerket tjenester for innvandrer-befolkningen. Presidenten i Carnegie Corporation, Vartan Gregorian, uttaler at engangs-bevilgningen har som formål å fremme den offentlige oppmerksomhet og forpliktelse overfor lesing, og å fremheve bibliotek som lagre av vår kulturs DNA. Han understreket også at private bevilgninger aldri kan erstatte den rollen som offentlig støtte spiller. De største bevilgningene gikk til New York Public Library (2 millioner dollar), Brooklyn Borough Public Library (1 million dollar) og Queens Borough Public Library (1 million dollar). Bevilgninger på en halv million dollar til hver, gikk bl.a. til bibliotekene i Atlanta, Chicago, Detroit, Houston, Kansas City, Seattle og San Francisco.

Tiden med nettside

Tiden Norsk Forlag lanserte i begynnelsen av september et nytt sted på internett som de kaller *Upublisert*. Her vil det være mulig for uutgitte forfattere å presentere sine ting. Men også allerede utgitte forfattere bes om å bidra med uutgitte tekster, ting som ennå ikke passer inn mellom to permer. Sidene vil være nakne og tekstbaserte. Forlaget håper *Upublisert* etter hvert vil vokse seg til å bli et av de ledende litterære magasin på nettet.

Planleggingsministeren lever videre på nettet

Garvete surfere har sikkert vært innom fan-siden med navnet «Bendik Rugaas worship page». Siden er tilegnet mannen som en stund planla hva som skulle skje her i landet. Ved bruk av manipulerte bilder, egne bendik-skjermsparere, bannere og mer eller mindre kompromitterende

spaltelangs ➲

➲ spaltelangs

stoff, får dette den avgåtte statsråden til å huskes noe lenger enn hans IT-utspill kanskje skulle tilsi. Adressa er http://tihlde.org/¨~torik/benframe.html.

Bibliotekar på «The Hill»

Selv om vi for ikke lenge siden hadde bibliotekaren Bendik Rugaas som planleggingsminister, er vi ikke bortskjemt med bibliotekarer i toppolitikken. Og slik er det ikke bare i Norge. Men i USA har de da en bibliotekar som er valgt inn i Kongressen. Han er republikaner, heter Major Owens og har ingen kollegaer med seg på «The Hill». Hva han har gjort for bibliotekene i sin rolle som kongressrepresentant vet vi ikke. Men nylig var han med på et forslag om å fordele 22 milliarder dollar til å forbedre skolebygninger og skifte ut foreldet utstyr i mediasentra og laboratorier. Men det er senatoren Charles Schumer, en ikke-bibliotekar, som fremmer forslag om styrking av skole- og folkebibliotekbudsjettene med 1 milliard dollar.

Solide lønnskrav fra New Yorks bibliotekarer

«Vi er kjempeglade», sier Rebecca Churchill, som er en representant for bibliotekarer ved New York Public Library. Bakgrunnen er at borgermester Rudolph Giulianis forslag om budsjett-reduksjoner overfor bibliotekene i New York, Brooklyn og Queens er slått tilbake. Dermed er budsjettet for år 2000 på plass og representanter for de tre fagforeningene for bibliotekarer i New York har fremmet krav om lønnsøkning på 15 prosent. Det er bibliotekar Brad Martin fra Queens Borough Public Library som sier dette til tidsskriftet «American Libraries».

spaltelangs ➲

Bibliotekaren sikter seg inn mot et nytt år

Erling Bergan
Redaktør

☐ Hver høst har BF drøftet opplegg for Bibliotekaren kommende år. Denne gangen har det vært blad-spørsmål oppe på styreseminaret i august og på egne møter i september. I all hovedsak er det snakk om å fortsette driften av bladet tilsvarende det vi gjør nå. Men økning av redaktørens stillingsprosent fører forhåpentligvis til kvalitetsforbedring av innholdet. Og en del produksjonstekniske forbedringer blir også vurdert før årtusenskiftet. Noen gjelder besparelser i interne rutiner, noe gjelder endringer som vil merkes direkte av leserne.

I slutten av september hadde BF et møte representanter for det trykkeriet vi har brukt fram til nå, Falch Hurtigtrykk. Vi gikk gjennom produksjonsprosessen av bladet og så på forbedringsområder. Valg av trykkeri for neste år blir avgjort senere i høst, men det er rimelig først å oppsummere erfaringer og se på videre muligheter med det trykkeriet vi allerede bruker. Erfaringene med tjenestene til Falch er stort sett gode, men vi mener BF leverer elektroniske trykkoriginaler så punktlig og feilfritt at prisen bør gjenspeile dette i større grad enn i dag. Og Falch Hurtigtrykk vil i begynnelsen av oktober levere nytt tilbud for trykking av bladet i år 2000. BFs styre vil vurdere dette på sitt møte 15. oktober.

Mindre endringer i papir-kvalitet er en av tingene som blir vurdert. Det samme gjelder å supplere svart/hvitt-trykkingen med en farge til, såkalt dupleks. Den elektroniske dataoverføringen av trykkoriginalene (ftp) fra redaksjonen til Falch kan trolig endres fra å bruke originale PageMaker-filer, til å konvertere disse til pdf-format før overføring. Dette vil øke kravet til korrektur-lesing i redaksjonen før oversending, men til gjengjeld vil dette kunne bidra til noe innkorting av produksjonstida.

BF ber også Falch om tilbud på adresseringstjenester. Det kan være snakk om å overføre registeret for de som skal motta Bibliotekaren som fil til Falch, for at de kan trykke adressater på baksida av bladet og levere opplaget på Postterminalen. Dette vil kunne frigjøre verdifull tid i BFs sekretariat, og også kunne bidra til at utsendingstida av bladet blir noe korta ned.

I BFs sekretariat arbeides det også med forslag til retningslinjer for Bibliotekaren. Om bladet står det nemlig i BFs vedtekter at «Forbundsstyret bestemmer navn og retningslinjer.» Slike retningslinjer har hittil ikke vært utarbeidet eller vedtatt av forbundsstyret. Her er det snakk om å regulere forholdet mellom forbundsstyre og redaktør, evt. medlemskap i Den Norske Fagpresses Forening, redaktørplakat, o.l. Når retningslinjer for bladet er vedtatt av forbundsstyret, vil vi informere om dem her i bladet.

I slutten av september hadde også redaksjonsgruppa møte. Det var enighet om at gruppa i sin nåværende form skulle nedlegges. Delvis fungerer forbundsstyret som korrektiv for redaktøren. Og kontakten med interesserte og skriveføre medlemmer ellers bør pleies på andre måter i framtida. Personer og grupper som har spesiell kunnskap og interesse på enkelte tema eller stoffområder, vil redaktøren knytte fast kontakt med. Det vurderes som en samarbeidsform med større potensiale å ha et nettverk av slike personer og grupper rundt redaktøren.

Ett slikt tema er allerede blinka ut: Klaus Jøran Tollan vil i tida

framover jobbe med å få fram godt stoff rundt det aktuelle temaet «læresenter», som spiller en stor rolle i utviklingen av bibliotek ved mange lærersteder for tida. Et annet tema som er blinket ut er stoff knyttet til lønns- og arbeidsforhold, og her er det naturlig nok BFs sekretariat som er redaktørens viktigste ressurs. Andre stoffområder, i første rekke «utdanning» og «IT» vil det bli jobbe med å få kontaktpersoner/grupper til i løpet av høsten. Redaktøren er mottakelig for forslag.

Utgivelsesplanen for neste år vil stå på side 2 i neste nummer. Vi vil fortsette med månedlige utgivelser, og satser altså på enda kortere produksjonstid enn i år. Det gjør at vi styrker vår rolle som et rimelig, kjapt og effektivt organ for stillingsannonser. □

Kunskapslyftet

□ Høsten 1997 startet en omfattende satsing på voksenopplæring i Sverige. Det gikk under betegnelsen *Kunskapslyftet.* Satsingen ble gjennomført parallelt med den ordinære voksenopplæringen. Det ble bevilget ca. 5,4 millarder svenske kroner i statsbidrag til komunene til dette formålet i løpet av høsten 1997 og 1998. I denne 18-måneders-perioden ble det beregnet at Kunskapslyftet produserte et volum tilsvarende drøyt 155.000 helårs studieplasser. Dette førte til en kraftig økning i besøk på folkebibliotekene. I en aktuell undersøkelse oppgir nesten halvparten av bibliotekenes besøkere å være studerende, melder vårt svenske søsterorgan DIK-forum. I realiteten har folkebibliotekene fått spille en svært viktig pedagogisk rolle i voksenopplæring i sin alminnelighet og i Kunskapslyftet i særdeleshet. Til tross for dette har bibliotekene ikke fått være med i planleggingen og ressursfordelingen i denne satsingen. DIK-forbundet krever derfor at man fra sentralt ansvarlig hold informerer kommunene om at satsinger på folkebibliotekene skal gjøres kontinuerlig innen rammene for Kunskapslyftet og prioriteres når det gjelder framtidige utviklingsprosjekt. Disse synspunkter kommer fram i DIK-förbundets høringssvar til Kunskapslyftkommitéens utredning «Vuxenutbildning för alla? Andra året med Kunskapslyftet» (SOU 1999:39). Høringssvaret kan leses i sin helhet på DIK-förbundets hjemmeside http://www.dik.se. □

➲ spaltelangs

Uten sensur på internett

Regissører som blir tvunget til å klippe i filmene sine for å få kinovisning, har funnet et nytt medium for originalversjonen: Internett. Første mann ut, skriver Nettavisen, er James Toback som har laga filmen *Black and White*. Den har premiere under filmfestivalen i Toronto, men produsentene har allerede åpnet en egen hjemmeside på internett hvor de viser både den sensurerte og den usensurerte versjonen. – Dette er en hjemmeside som virkelig har latt fansen få innsikt i hvordan systemet med aldersgrenser fungerer på en måte de aldri har gjort før, sier lederen for filmselskapet Palm Pictures.

Internett for fattig og rik

Av Malawis ti millioner innbyggere har 2500 tilgang til internett. På verdensbasis har 1 av 40 tilgang til internett. I USA og flere vesteuropeiske land er forholdet 1 til 6. I Malawi er det altså 1 til 4000. Landets internett-brukere kan synes forsvinnende få, men de er seg sitt ansvar bevisst og bruker nettet til annet enn å surfe etter pirrende underholdning. Internettutbyggingen i Malawi blir støttet av FNs utviklingsprogram UNDP. – Vi ønsker at folk på landsbygda og i landsbyene skal ha mulighet til å komme i kontakt med hverandre når det gjelder utviklingsspørsmål. I tillegg til at det blir mulig å komme i kontakt med hverandre over landegrensene, ønsker vi at internett skal være en informasjonskilde for innenrikspolitiske og nasjonale spørsmål, sier prosjektleder Paulus Nyerenda til nyhetsbyrået IPS.

Iransk forfatter drapstruet

Den konservative iranske avisen Jebbeh gikk i midten av september

spaltelangs ➲

➲ spaltelangs

inn for at det skal utstedes en drapsordre mot journalisten Hossein Baqerzadeh, melder NTB. Avisen utlover en belønning på 33.000 dollar til den eller de som kan drepe Baqerzadeh. Han skriver for avisen Neshat og har provosert de konservative ved å gå inn for at Iran avskaffer dødsstraffen og hevnlovene. På grunn av truslene har Baqerzadeh gått under jorden.

CD-er blir ødelagt etter 25 år

Om 100 år vil folk fremdeles kunne høre på de gamle LP-platene. Men CD-ene vil for lengst være ødelagt. Etter 25 år vil musikken simpelthen ha rustet bort, melder NTB. Innholdet på harddisken din forsvinner etter 10 til 20 år. Sammenlignet med skriften på de 3800 år gamle, og fortsatt leselige, steintavlene fra Mesopotamia, er ikke dette mye å skryte av. De 2000 år gamle dødehavsrullene går også våre dagers lagringsmedier en høy gang. Informasjon på CD-er og CD-ROM er gravert inn i metall. Til tross for at metallet er innkapslet i plast, vil det over tid trenge inn små mengder luft og fuktighet slik at metallet begynner å korrodere. Avhengig av lagringstemperatur og luftfuktighet, blir CD-en ubrukelig etter 25 til 30 år, hevder NTB.

EU-støtte til litteratur på norsk

Norske forlag får EU-støtte til oversettelse av til sammen 24 bøker av europeiske forfattere. Utenlandske forlag får dessuten støtte til oversettelse av åtte norske skjønnlitterære verk, samt ett teaterstykke. Støtten, som er på til sammen 1.260.000 kroner, blir

spaltelangs ➲

1979-erne har jubileum på gang

Erling Bergan
Redaktør

□ En tidlig kveldstime i slutten av september finner vi fem bibliotekarer samla rundt et bord innerst på Asylet. De har søkt tilflukt fra det daglige arbeidet for å planlegge fest. Og ikke en hvilken som helst fest. Det er 20 års jubileum for avgangskullet på Statens bibliotekhøgskole som er på gang! Et par måneder har festkomitéen på seg til å få programmet på plass. For 13. november kl. 18.30 skal det skje. Og stedet er nettopp Asylet, dette stemningsfylte utestedet på Grønland i Oslo.

- Hvis det er noen fra 1979-kullet som ikke har fått melding ennå, må de ringe Kjartan eller meg, sier Karin Valen-Senstad entusiastisk. Kjartan Vevle nikker.

- Hva blir programmet, spør jeg.

- Mat og drikke. Taler og sanger. Vi begynner halv sju, og beregner å være ferdige halv ni – morgenen etter!

Latteren sitter løst når syttinierne planlegger fest. Noen prøver seg på den kjente kampsangen «Avanti Populo» fra hine dager, uten at teksten sitter helt som den skal. Det sprer seg litt usikkerhet om den er like gangbar i dag som den gang. Men med litt ironisk drag i munnviken er man jo helgardert også i det herrens år 1999. Jeg tipper de synger både denne og andre kampsanger med god samvittighet 13. november. De ser sånn ut.

Karin Valen-Sendstad og Kjartan Vevle studerer navnelister for 1979-kullet fra bibliotekhøgskolen. - Det er stor enstusiasme for jubileumsfesten, melder de. (Foto: E. Bergan)

- Har det vært lett å samle kullet?

- Vi har fått tak i de fleste. Det har gått veldig lett. Vi merker god respons og stor entusiasme, sier Anne Kristin Lande, Inger Hamre og Ingvild Falch.

- Og kullet spre seg jevnt på fag- og folkebiblioteksektoren?

- Det er vel kanskje 50-50.

- Var dere et aktivt kull på bibliotekhøgskolen?

Gjengen på Asylet: Anne Kristin Lande, Inger Hamre, Ingvild Falch, Karin Valen-Sendstad og Kjartan Vevle. Her fra planleggingsmøte i september. Selve jubileumsfesten er 13. november. (Foto: E. Bergan)

- Å ja, særlig sosialt! Vi befolket skolefestene og det var jo mye aktivitet med «stands» da vi gikk der.

De fem går over til en diskusjon om det var de som satt på stand og agiterte for saker eller om det var de som gikk forbi. De gjorde vel begge deler.

- Har dere holdt mye sammen i disse 20 årene?

- Vi hadde både femårs- og tiårs-jubileum. Vi treffes jo en del, vi som er på forskjellige møter og kurs for samme «sektor», sier Inger Hamre.

- Noen av oss har holdt sammen i en litteraturklubb i 20 år, bryter Karin Valen-Senstad entusiastisk inn. Vi er 6-7 stykker som møtes jevnlig. Vi har vært på kultur-turer og vi har diskutert bøker. Det er vel ikke vanlig å holde ut så lenge? Dessuten har vi fått et utall unger i den litterære klubben, vi to som er her har produsert seks av dem, sier hun stolt.

- Og nå skal det mimres over god mat?

- Vi satser på mye rar mat, sier Anne Kristin Lande. – Etnisk, sier Ingvild Falch. – Cross-over, sier Kjartan Vevle. – Mye forskjellig, sier Inger Hamre. – Mat fra alle verdenshjørner, sier Karin Valen-Sendstad.

Stemningen er høy, klokken er ikke mer enn seks på kvelden, og festen er over 7 uker unna. Kull 1979 fornekter seg ikke. De har en allright fest på gang. Og under forberedelsene så det ut som «cross-over»-kontakten mellom biblioteksektorene fungerte utmerket, for Anne Kristin Lande (Norsk Barnebokinstitutt), Inger Hamre (Juridisk fakultetsbibliotek ved UB Oslo), Ingvild Falch (Deichmanske bibliotek, Torshov filial), Karin Valen-Sendstad (biblioteksjef, Nes på Romerike) og Kjartan Vevle (Statens bibliotektilsyn). Lykke til med festen! □

➲ spaltelangs

fordelt med nærmere en halv million kroner til Gyldendal Norsk Forlag og en drøy kvart million kroner til H. Aschehoug & Co. J.W. Cappelen får 155.000 kroner og Pax Forlag 140.000 kroner. Ytterligere 5 forlag (Spartacus, Oktober, Samlaget, Ex Libris og Bokvennen) får mellom 26.000 og 53.000 kroner hver. Det er Klassekampen som melder dette.

EU-penger også til bibliotek

To norske bibliotek deltar i samarbeidsprosjekter som også er tildelt EU-støtte. Troms fylkesbibliotek deltar i et svenskledet prosjekt med tittelen *Unga skrivare i Barentsregionen*. Bergen Offentlige Bibliotek får støtte til deltakelse i en bibliotek- og litteraturkonferanse med tittelen *Homo Europaeus*, som er ledet fra Finland.

Bokbadet på turné

Bokbadet skal i høst på turné rundt i landet med forfattere og artister. Forfatterne John le Carré, Minette Walters, Jan Guillou og Paulo Coelho er blant forfatterne som skal presenteres, sammen med norske forfattere som Karsten Alnæs, Ingvar Ambjørnsen, Anne Holt, Unni Lindell, Erlend Loe, Karin Fossum, Jo Nesbø, Knut Faldbakken, Ketil Bjørnstad, Jostein Gaarder, Are Kalvø og Jan Kjærstad. Den nye bademesteren Anne Grosvold åpnet sesongen på Rockefeller i Oslo 1. september. Turnéen skal innom Stavanger, Bergen, Ålesund, Molde, Trondheim, Bodø, Tromsø, Kabelvåg, Lillehammer, Sogndal, Bø i Telemark, Grimstad og Kristiansand.

spaltelangs ➲

I forbundsstyret og i BFsekretariatet er vi klar over medlemmenes behov for råd og støtte i forbindelse med de lokale forhandlingene. Mange tillitsvalgte har gjennomført kurs i Lakkegata og har fått bryne seg på forhandlingsteknikk i praktisk rollespill der. Med en utskifting og tilgang på nye tillitsvalgte vil det hele tiden være behov for nye opplæringstilbud, og vi kan vanskelig være helt på høyde med etterspørselen. For å gi en håndsrekning til folk som føler seg usikre, har vi sakset litt fra materiale utarbeidet av de samarbeidende AF-forbund i Lakkegata, og som gjelder forhandlinger i kommuner og fylkeskommuner (KS-området).

Veiledning ved lokale forhandlinger i kommuner og fylkeskommuner (KS-området)

Hovedtariffoppgjøret – mellomoppgjøret - pr. 1. mai 1999 endte med at partene aksepterte Riksmeklingsmannens forslag til ny hovedtariffavtale for kommunene for resten av perioden, 2. avtaleår. Meklingsresultatet innebærer at det skal gjennomføres lokale forhandlinger i den enkelte kommune og fylkeskommune innenfor en ramme på 0,6% av lønnsmassen med virkning fra 1. desember 1999. Krav skal i utgangspunktet være levert til arbeidsgiver senest 1. oktober og forhandlingene skal være sluttført tidsnok til at ankefristen 1. desember kan holdes. Men man skal være oppmerksom på at den enkelte arbeidsgiver kan sette tidligere frister og ha egne framdriftsplaner.

Denne artikkelen dreier seg om de lokale forhandlingene på **det kommunale tariffområdet,** det såkalte KS-området. Det omfatter alle kommuner og fylkeskommuner utenom Oslo. Bakgrunnsdokumentet for denne artikkelen er gjeldende Hovedavtale og Hovedtariffavtale i kommunal sektor.

Tariffrevisjonen for 2. avtaleår - pr. 1. mai 1999

Generell informasjon om forhandlingsresultatet er gått ut tidligere. Her gjengis derfor bare det som har sammenheng med høstens lokale forhandlinger. Den økonomiske rammen for lokale forhandlinger med virkning fra 1.12.99 er 0,6% av lønnsmassen i den enkelte kommune/fylkeskommune/virksomhet. Partene lokalt, dvs. den enkelte arbeidstakerorganisasjon og arbeidsgiver, skal fastsette pottens størrelse for arbeidstakere som omfattes av forhandlingene. Partene lokalt er gjensidig ansvarlige for at rammen holdes.

Forhandlingene skal gjennomføres innen 15.11.99. Frist for eventuell anke er 1.12.99. Forhandlingene starter med utveksling av krav/tilbud senest 1.10.99. For ankebehandling må lokal tillitsvalgt sørge for saksbehandling i samarbeid med sekretariatet.

Hjemmelen for lokale forhandlinger finner du i Hovedtariffavtalens kapittel 5 - **Forhandlingsbestemmelser og alminnelige bestemmelser.** Hovedavtalen er bl.a. gjengitt i Arbeidslivshåndboken 1999-2000, utgitt av AF. Hvis du ikke har den, kan du henvende deg til BFs sekretariat for å få tilsendt et eksemplar. Du finner også Hovedavtalen gjengitt på nettet, under adressa http://www.KF.kommorg.no/online/hta-1.html. Denne bør man være godt kjent med.

Stillingsregulativet

Med virkning fra 1.8.96 ble det innført et nytt stillingsregulativ i Kommunenes Sentralforbunds tariffområde. Dette er et **minstelønnssystem**. Det angir bare **det absolutte minimum** for lønnsplassering av en stillingskategori og har ikke noe tak. Lønnsplassering utover minimumsnivået fastsettes ved tilsetting eller gjennom forhandlinger senere. Det eksisterer i prinsippet ingen lønnsbegrensning oppover.

Stillingsregulativet er i korthet oppbygd slik:

* Alle stillingsgrupper er inndelt i tre lønnsstrukturer. Inndelingen er gjort ut fra stillingens krav til minimum utdanningslengde:
  Lønnsstruktur 1 inneholder stillingsgrupper med utdanning opp til og med videregående skole.
  Lønnsstruktur 2 inneholder stillingsgrupper med krav om 3-4-årig høyskoleutdanning.
  Lønnsstruktur 3 inneholder stillingsgrupper med universitetsutdanning eller mer enn 4 år høyskoleutdanning.
* Hver lønnstruktur er igjen delt i fire nivåer - A/B/C/D. I f.eks. lønnsstruktur 2 er minstenivåene henholdsvis Lønnsramme 7, 8, 10 og 11.
* For lederstillingene er det angitt én minste lønnstrinnplassering for hver lønnsstruktur. For lederstillinger i lønnsstrukturene 1, 2 og 3 er den fra 1.5.99 henholdsvis ltr. 22, 30 og 41.
* Stillinger hvor det forutsettes nyttiggjøring av tileggsutdanning/ spesialutdanning, skal ha en høyere lønn enn grunnstillingen.

I de innledende merknadene til stillingsregulativet finnes bl.a. følgende forutsetninger:

- den enkelte arbeidstaker skal avlønnes etter funksjon, dvs. etter det arbeids- og ansvarsområde som tilligger stillingen
- lederstrukturen fastsettes lokalt. Systematiseringen av lederstillinger i stillingsregulativet er ingen angivelse av hvordan lederstrukturen skal være
- det skal lokalt utarbeides en stillingsoversikt over de stillingskoder og stillingsbetegnelser som er i bruk i den enkelte (fylkes)kommune
- i stillingsoversikten skal framgå hvilke lønnsplasseringer som gjelder lokalt for de ulike stillinger
- stillingsoversikten skal drøftes mellom partene og danne grunnlaget for den framtidige lønnsfastsettelsen
- den enkelte stilling og avansementsstillinger kan lokalt benevnes med annen funksjonstittel.

Dette stillingsregulativet forsterker prinsippet at arbeidsgiver kan avlønne arbeidstakere mer i samsvar med den realkompetanse arbeidsgiver krever eller ønsker for den stillingen som skal besettes. Avlønningen vil også kunne bli mer individuell etter arbeidsområde, ansvar, krav og resultater. Samme stilling med samme stillingskode kan derfor ha ulik avlønning fra kommune til kommune alt etter for eksempel hvilke utdanningskrav kommunen har til stillingen.

Som eksempler på arbeidsledere i *lønnstruktur 1*, kan nevnes lagersjef, varabrannsjef, klubbleder og trafikksjef. Lederstillinger i *lønnsstruktur 2* omfatter bl.a. Avdelingsleder Bibliotek, ledende helsesøster, styrer ved barnehage, skogbrukssjef og sykepleiesjef. I lønnsstruktur 2 finner vi for øvrig også avansementsstillingene, for eksempel Bibliotekar I og Distriktsbibliotekar. I *lønnsstruktur 3* finner en f.eks. byantikvar, avdelingsoverlege og kommuneoverlege. Biblioteksjef, etatsjef, ass. rådmann, skolesjef, skoleinspektør og personalsjef er stillinger som ikke er plassert i *Lederstillinger* i lønnsstruktur 1, 2 eller 3, men i *Diverse stillinger uavhengig av lønnsstruktur*.

Tidsplan for de lokale forhandlingene pr. 1.12.1999

Meklingsresultatet sier altså at de lokale forhandlingene, dvs. 5.1-forhandlingene, skal være gjennomført innen 15.11.99 og at frist for eventuell anke gjennom forhandlingssammenslutningene sentralt er satt til 1.12.99. **Kopi av protokoll som viser brudd i lokale forhandlinger for medlemmer, sendes til Bibliotekarforbundets sekretariat for videre ekspedisjon til en sentral ankenemnd.**

Samarbeid innenfor AF

Fra 1.5.98 ble Bibliotekarforbundet egen part i tariffavtalene med KS. Det innebærer for eksempel at det tidligere 13-gruppesamarbeidet innenfor AF formelt ikke lenger er påkrevet. Lokale forhold kan gjøre at AF-organisasjoner ønsker å opptre som en enhet eller ha et samarbeid. Dette må vurderes og organiseres lokalt.

Forhandlingsbestemmelsene har i kap. 5 pkt. 5.0 en bestemmelse om at bruk av en forhandlingssammenslutningsmodell skal drøftes. Dette innebærer at arbeidsgiver kan ta initiativ til at samtlige organisasjoner i tilfelle må samordne sine forhandlinger innenfor LOK, YS-K, AF-K og Akademikerne-Kommune. For vår del betyr det i tilfelle en samordning innenfor AF både når det gjelder kravutforming og de konkrete forhandlingene. Se mer om dette i avsnittet *Hvem skal forhandle?* senere i denne artikkelen.

KS har i rundskriv uttalt at en enighet om en slik framgangsmåte må komme fram i referatet fra 5.0-drøftingsmøtet i forkant av forhandlingene. Oppnås ikke slik enighet, skal slik samordning altså ikke forutsettes.

Hvordan fremmes kravene ?

Det enkelte medlem må i utgangspunktet vurdere om krav bør fremmes. Det er ikke noe i veien for at også arbeidsgiver kan fremme krav. Krav fra et medlem fremmes i utgangspunktet gjennom den enkelte forenings lokale tillitsvalgte.

Der det blir enighet i de kommunale 5.0-drøftingene at forhandlingene skal skje med forhandlingssammenslutningene, må den tillitsvalgte gå inn i et AF-K-samarbeid. Det anbefales i så tilfelle at representanter for AF-foreningene møtes før krav oversendes. Bl.a. bør man prioritere kravene, diskutere hvordan samarbeidet skal skje og hvordan forhandlingene skal gjennomføres. Delegasjonsleder må også utpekes.

I utgangspunktet bør den som er meldt inn til arbeidsgiver som tillitsvalgt, ta seg av forhandlingene. Arbeidsgiver kan reagere negativt dersom en tillitsvalgt på et høyere nivå enn den som er meldt, forhandler. Arbeidsgiver kan likevel ikke underkjenne den som opptrer som fullmektig for et medlem.

Tvisteløsninger

Det er ingen streikerett ved lokale forhandlinger. Som tvisteløsning gjelder den sentrale ankerett. Se Hovedtariffavtalens pkt. 5.1.1

ovenfor. Hovedavtalens del A § 4-3 sier at anker etter forhandlingsbrudd behandles av et sentralt ankeutvalg som treffer avgjørelse med bindende virkning. Ankeutvalgets leder oppnevnes av Riksmeklingsmannen, mens KS og den forhandlingssammenslutningen anken gjelder (dvs. AF for vår del), oppnevner hvert sitt medlem. For å få gjennomslag i ankeutvalget, må sakene siles, slik at kun de "beste" sakene kommer fram til ankeutvalget.

Ved mulig brudd skal man først ta kontakt med BFs sekretariat for godkjenning. Anker vurderes av sekretariatet og deretter samlet i AF-K. En sak vil stort sett bare bli brakt videre til ankeinstansen dersom saken er av prinsippiell art eller det har skjedd en saksbehandlingsfeil. De lokale forhandlerne må melde eventuelle forhandlingsbrudd til fylkeslagsleder og sekretariatet umiddelbart. Ta gjerne kontakt for å drøfte spørsmålet.

Ankebehandlinger tidligere har i de fleste tilfellene endt med at arbeidsgivers tilbud, slik det kom fram i bruddprotokollen, ble gjeldende. Når anker har ført fram, har det oftest hatt formelle årsaker. Merk ankefristen.

De øvrige forhandlingshjemlene

HTA pkt. 5.0 beskriver bestemmelser for lokale lønnspolitiske drøftingsmøter i forkant av lokale forhandlinger for å drøfte erfaringer fra tidligere forhandlinger, prinsipper for de forestående, tallmateriale som viser lønnsnivå, likelønnsprofil o.l. Arbeidsgiver skal her presentere en oversikt over stillinger, lønnsplasseringer, lønnsmasse og forhandlingspotten. Hit skal samtlige meldte foreninger inviteres. Dersom arbeidsgiver fremmer krav om bruk av en forhandlingssammenslutningsmodell, skal enighet om dette framgå av møtereferatet for at det skal kunne skje. Jfr. pkt. 6 og 8 ovenfor. Pkt. 5.0 er ingen forhandlingsbestemmelse, men punktet forplikter partene lokalt til å drøfte den lokale lønnspolitikken og hvordan lønnsforhandlinger skal gjennomføres.

HTA pkt. 5.1 er den vanlige forhandlingshjemmelen.

HTA pkt. 5.2 åpner for "særskilte forhandlinger" når det er foretatt betydelige organisatoriske og/eller bemanningsmessige endringer, når det har skjedd betydelige endringer i en stillings arbeids- og ansvarsområde, når det er gjennomført produktivitetstiltak med klart målbare resultater eller når en stillings arbeids- og ansvarsområde er betydelig endret som følge av at arbeidstaker har fullført kompetansegivende etter-/videreutdanning. Forhandlinger her kan ikke lenger kreves når som helst i året, men kan gjennomføres 1 gang årlig innen 1.10.

Det er ofte vanskelig å påvise når en stilling har endret seg **betydelig**. En del nye oppgaver kommer jo gradvis. Mange er motstandere av stillingsbeskrivelser, men slike kan være nyttige for å påvise at stillingen nå har andre og mer krevende oppgaver enn den var tiltenkt ved ansettelsen. Ulik forståelse av ordet **betydelig** vil nok være det største problem i denne sammenheng.

For første gang er en arbeidstakers utvikling av formelle kvalifikasjoner direkte knyttet til en forhandlingsbestemmelse. Slik ervervet kompetanse kvalifiserer ikke automatisk til at krav om lønnsøkning innfris. Men dersom arbeidstaker pålegges nye oppgaver og/eller økt ansvar på grunn av slikt forhold etter arbeidsgivers pålegg, bør dette telle sterkt i argumentasjonen.

Oppnår en ikke enighet i 5.2-forhandlinger, kan tvisten ankes inn for en lokal nemnd. Her gjelder Hovedavtalens Del A, § 4-2. Nemnda settes sammen av en nøytral leder, 1 representant fra arbeidsgiver og 1 representant fra arbeidstakerorganisasjonens, det vil for vår del i tilfelle si vårt, lokale ledd. Konsulter sekretariatet ved slike tvister.

Forhandlinger etter **HTA pkt. 5.3** for å rekruttere eller beholde kvalifiserte arbeidstakere, kan tas når som helst i året og er ikke knyttet til noen sentral pott. Arbeidsgiver må ta eventuelle lønnstillegg fra sitt generelle budsjett. Kommer partene ikke til enighet, kan tvisten ikke ankes og arbeidsgivers siste tilbud skal vedtas.

Fordi 5.3-forhandlinger må dekkes innenfor arbeidsgivers budsjett, har arbeidsgiver forsøkt å legge slike forhandlinger inn under 5.1-forhandlinger. Der er det jo en pott å ta av. Lønnsforhøyelser med bakgrunn i å rekruttere/beholde kvalifisert arbeidskraft bør henvises fra 5.1- til 5.3-behandling. Se forøvrig heftets punkt 7 ovenfor.

Noen arbeidsgivere fører 5.2-forhandlinger rett før 5.1-forhandlingene. Dette er selvfølgelig rasjonelt, men samtidig uheldig siden arbeidsgiver ofte vil henvise klare 5.2-krav til 5.1-forhandlinger hvor det er en pott å ta av. 5.2-forhandlinger må, som 5.3, finne økonomisk dekning i det generelle budsjett.

HTA pkt. 5.4 om lønn til ledere kom inn i Hovedtariffavtalen i 1994. Bestemmelsen sier at lønnsplassering for administrasjonssjef, leder av forvaltningsgren og ledere på tilsvarende nivå skjer ved (egne) lønnsforhandlinger en gang pr. år. Disse stillingene skal derfor **ikke** være med i 5.1-forhandlingene.

HTA pkt. 5.5 gir rammebetingelser for de lokale forhandlingene.

Den tidligere hovedtariffavtalen begrenset pensjonsgrunnlaget dersom en arbeidstaker fikk en personlig lønnsøkning de siste to år før fratreden med alderspensjon. Denne bestemmelsen ble noe liberalisert for to år siden. Slike lokalt fastsatte individuelle lønnsforhøyelser kan nå inngå i pensjonsgrunnlaget dersom arbeidsgiver beslutter dette særskilt. Krev i tilfelle at dette skjer.

Merk at etter **drøftinger** fører arbeidsgiver et **referat** som arbeidstakerparten ikke behøver å undertegne, men skal godkjenne. En **protokoll** føres etter et **forhandlingsmøte** og skal undertegnes av begge parter.

Argumenter ved lokale forhandlinger

Argumenter må kunne begrunnes og være rettferdige i relasjon til ansvar, arbeid og person. At de er rettferdige, betyr i denne sammenheng ikke at f.eks. alle konsulenter bør eller skal ha lik avlønning. Tvert i mot, ønsker man at alle skal ha lik avlønning, blir resultatet kanskje at ingen går opp i lønn. Videre kan noen grupper prioriteres i ett oppgjør og andre i det neste. På grunn av begrensede midler ved lokale oppgjør vil det alltid være nødvendig å prioritere.

Fra AFs side er det satt opp en del kriterier for individuell lønnsplassering. De er satt opp i 3 hovedbolker: Markedsvurdering, individvurdering og stillingsvurdering.

Markedsvurdering:
* rekrutteringsmuligheter
* tilbud og etterspørsel på arbeidskraft
* risiko for arbeidsledighet
* virksomhetens egen økonomi

Individvurdering:
* dyktighet – nøyaktighet - pålitelighet
* evne til initiativ - iderikdom
* evne til omstilling - fleksibilitet
* arbeidsresultat - effektivitet
* utdanning og kompetanse - erfaring
* evne til å lede
* fleksibilitet
* evne til å løse problemer - serviceinnstilling
* utviklingsmuligheter og -potensiale
* evne til å kommunisere/samarbeide
* evne til å tåle stress
* evne til å administrere – treffe beslutninger

Stillingsvurdering:
Ut fra nøkkelordene kompetanse, ferdigheter, ansvar og kompleksitet kan følgende punkter inngå i en vurdering:

* utdanning og kompetanse
* erfaring
* problemløsning
* fysisk og psykisk arbeidsmiljø og belastning
* økonomisk og teknisk ansvar
* personal- og arbeidsledelse
* grad av selvstendighet i arbeidet
* ensformig arbeid
* ansvar for omsorg av mennesker
* ansvar for dyre maskiner.

Avtaleverket nevner også argumenter som utøvelse av lederskap, betydelige organisatoriske endringer og oppnådde resultater i forhold til virksomhetens målrettede aktiviteter.

Gjennomførte, relevante kurs kan være et godt argument. Det gjelder videreutdanning, kurs av lengre varighet eller kurs med reell kompetanseheving. Kurs som ikke gir reell kompetanseheving, bør man være varsom med i argumentasjonen.

Alternativ lønnsplassering og ansiennitet

Lønnsplassering i annen lønnsrammekode eller alternativ lønnsplassering får man i utgangspunkt ikke som belønning for lang ansiennitet. Ren ansiennitet får man lønnsøkning for i den vanlige lønnsstigen i den aktuelle lønnsrammen.

Hva skal man da legge til grunn for å si at A skal få lønnsøkning, men ikke B? Her kan stikkord som *faglig dyktighet, evne til å få jobben unna* og *spesielle ansvarsområder* være vesentlige.

Stedsansiennitet på en arbeidsplass har også vært brukt som argument for alternativ lønnsplassering. Det er imidlertid ingen almengyldig regel at de med lengst stedlig ansiennitet gjør den beste jobben. Men det er heller ikke sikkert at det er den sist ankomne. Det er derfor viktig å bruke argumenter kritisk og reelt ut fra de forhold som råder på den aktuelle arbeidsplass.

Hva kan det forhandles om?

Generelt kan det forhandles om alt som gir penger eller fritid eller noe annet. Det kan gis lønnstillegg i form av et antall trinn etter T-tabellen eller i form av lønnstrinnstillegg. En kan ikke forhandle fram betingelser som går ut over avtaleverket.

Mens en i staten har B-regulativet som mulig tilleggsgodtgjøring, har en i KS-området T-tabellen. Innplasseringen skjer ved sentrale og/eller lokale forhandlinger. 1 trinn på T-tabellen tilsvarer 200 kroner på årsbasis. Følgende forutsettes:

- Tillegget må være godtgjøring for arbeidsytelse
- Godtgjøring for særskilt arbeidstid og/eller særskilt arbeidssituasjon må fremgå av en arbeidsplan eller være av en slik karakter og omfang at man kan gjennomsnittsberegne de ulike tillegg på årsbasis.

Tillegg som kan godtgjøres etter T-tabellen er eksempelvis:

- fast overtidsgodtgjøring
- hjemmevakt
- lørdags- og søndagstillegg.

Tillegg som ikke kan godtgjøres etter T-tabellen, er f.eks.:

- telefongodtgjøring
- vareklær
- forskjøvet arbeidstid
- variabel overtidsgodtgjøring.

Krav fremmes

Arbeidsgiver skal ha fått melding fra den enkelte organisasjons lokale ledd om hvem som er tillitsvalgt. Arbeidsgiver skal regulært ta initiativ og informere om framdrift i de lokale forhandlingene og gi melding om kravfrist o.l. Det vil likevel ikke skade at tillitsvalgt tar kontakt med personalkontoret for å høre om framdriften.

Når krav skal fremmes, har ofte den enkelte kommune/ fylkeskommune egne kravskjemaer som skal benyttes for å lette behandlingen. Når disse brukes, vet vi også at alle opplysninger som arbeidsgiver ønsker, er med. Dersom arbeidsgiver ikke har egne skjemaer, finner du en mal bak i dette heftet som kan tilpasses.

Når kravene er formulert, skal de som regel sendes til personalkontoret. Ta kopi av alle innsendte papirer, det kan være nyttig å ha dem ved forhandlingene.

Hvem sitter ved forhandlingsbordet på arbeidsgiversiden ?

Det varierer hvem man som forhandler møter på den andre siden av bordet som representant for arbeidsgiver. Det avhenger bl.a. av på hvilket nivå man forhandler. Forhandler man i en kommune, møter man ofte den personalansvarlige som forhandlingsleder. Mange steder har likevel forhandlingsutvalget basis i administrasjonsutvalget med politikere som sentrale personer. Forhandler man med fylket, vil det kunne være en egen "forhandlingsavdeling" som ivaretar disse oppgavene. Den består oftest av både politikere og ansatte i fylket.

Hvem skal forhandle?

I utgangspunktet kan hvem som helst forhandle. Noen ganger kan arbeidsgivere være negative til at det stilles med representanter fra sentralt hold. Det bør satses på lokale krefter. Vi anbefaler at en ikke forhandler for seg selv. For Bibliotekarforbundet som lokalt nesten alltid vil være en liten gruppe eller et enkelt medlem, kan dette av og til skape problemer. Da bør man ta dette opp med BFs sekretariat eller styret i lokallaget man hører til.

Enkelte ganger melder arbeidsgiver fra om hvor mange som ønskes fra arbeidstakers side i forhandlingene. Uansett bør en ikke i forkant glemme å melde hvor mange og hvem en stiller med. Forhandlingslederen fører ordet. De(n) andre er bisittere og observatører.

En må sørge for at de som fører forhandlinger, har de nødvendige fullmakter og vises nødvendig tillit. Når dette er avklart på forhånd, vil det i ettertid ikke oppstå misforståelser og misnøye ved eventuelle forhandlingsbrudd eller aksept av krav/tilbud fra arbeidsgiver.

Hvordan skjer lokale forhandlinger ?

Det er prinsipielt ingen nevneverdige forskjeller på lokale forhandlinger på kommune- eller fylkesnivå. Det hele starter gjerne med at arbeidsgiver sender ut en orientering til de tillitsvalgte om frister for innsending av krav, hvor kravene skal sendes og kanskje samtidig i hvilket tidsrom forhandlingene skal foregå. Samtidig sendes gjerne et skjema for utfylling av kravene. ***Dette forutsetter at organisasjonen lokalt har gitt arbeidsgiver melding om hvem som er tillitsvalgt for eller representerer organisasjonen i kommunen eller fylket.***

I selve forhandlingene møter man opp og presenterer det kravet man allerede har sendt inn. Begrunnelsen her bør være fyldigere enn i det skriftlige kravet. Det kan være at motparten allerede i det første møtet gir et tilbud eller kommer med et krav.

Når man har fått et tilbud, takker man for det,

og ber om et særmøte. Dette dreier seg om et relativt kort møte, fra noen minutter opp til kan hende en time alt etter omfang og kompleksitet. Poenget er at man går gjennom tilbudet, finner ut hva som er akseptabelt, og hva som mangler.

Etter at man så har avgitt et svar på tilbudet, eventuelt lagt fram et revidert krav, vil motparten gjerne også be om et særmøte. I forhandlingsprosessen trekker man underveis fram nye argumenter og forsterker ytterligere de argumentene og kravene som allerede er kjent. Akseptér gjerne ett eller flere tilbud og be om at arbeidsgiver vurderer øvrige krav på nytt.

Etter forhandlinger skal det skrives protokoll. Dette skal arbeidsgiver sørge for. Det er viktig at dette blir gjort umiddelbart etter brudd eller enighet. I ettertid kan en ellers komme i en situasjon hvor arbeidsgiver eksempelvis kaller forhandlingsmøtet for drøftinger, utelater detaljer eller føyer noe til. Er det ikke mulig å undertegne en renskrevet protokoll, sørg da for at en kladd undertegnes gjensidig der og da. Få med en kopi av det som er undertegnet. □

Er det ord og uttrykk i tarifforhandlingene som du ikke forstår?

Du finner forklaringer på en rekke ord og uttrykk som brukes i tariffavtaler og forhandlinger på side 137 i Arbeidslivshåndboken. Ta kontakt med BFs sekretariat om du ikke har denne.

Sjekkliste ved lokale forhandlinger

□ Følgende ufullstendige liste kan være til hjelp i de ulike fasene av prosessen:

Innsamling av data:

- Innsamling av opplysninger vedrørende kravet/kravene.
- Bakgrunnsopplysninger er viktige. Sjekk opplysningene.

Vurderinger:

- Vurder egen situasjon, motpartens situasjon og helheten.
- Hvorfor vil man forhandle? Hva vil man forhandle om?
- Vurder kravene i forhold til taktikk, prinsipp og ønsker/realiteter.

Kravsutforming:

- Utarbeid kravene.
- Kostnadsberegn kravene.
- Prioriter kravene internt.
- Oversend kravene innen fastsatt frist.

Forhandlingsdelegasjonen:

- 1-4 personer?
- Forhandlingsleder velges eller utpekes.
- Hvem i delegasjonen er referent/observatør?
- Sørg for nødvendige fullmakter.

Plenumsmøter:

- Begge parter er tilstede.
- Kravene settes fram og drøftes.
- Tilbud legges fram.
- Orientering om beslutninger gis.

Særmøter:

- Drøfte forslag og krav som er kommet fram i plenumsmøte.
- Særmøte før viktige beslutninger tas. Ingen interne diskusjoner i plenum.
- Lederen ber om et særmøte, gjerne etter et tips fra en av de andre.

Hvem skal informeres om resultatet?

- Lokal- og fylkeslagsstyret.
- Organisasjonens sekretariat.
- Aktuelle medlemmer.

Vurdering etter forhandlingene:

- Hva ble resultatet?
- Situasjonen generelt, egen situasjon og motpartens situasjon.
- Hvordan ble forhandlingene gjennomført?
- Hva kan/bør endres ved nye forhandlinger?
- Tilbakemelding til aktuelle medlemmer. □

Nytt universitetsbibliotek på Blindern!

Erling Bergan
Redaktør

Kunnskapen har fått sitt Mekka på Blindern. Det nye universitetsbiblioteket ruver som en stor, svart stein midt på «campus». Ikke rart da at prosjektet som vant arkitektkonkurransen for dette nye bygget gikk under betegnelsen «Kaba». Navnet henspilte på den hellige steinen som muslimer valfarter til i Mekka. Nå opplever bibliotekarene på Blindern en strøm av brukere til sitt nye tjenestetilbud. Vi har besøkt nybygget og snakket med noen av de som jobber der.

Bygningen heter i dag offisielt Georg Sverdrups hus, oppkalt etter han som ledet universitetsbiblioteket fra starten i 1811. Men det var først til femtiårs-jubiléet at de fikk sine første skikkelige lokaler, Domus Bibliotheca, en av de tre klassiske bygningene som universitetet har på Karl Johans gate. I 1913 ble universitetsbibliotekets bygning på Drammensveien oppført, i den tro at resten av universitetet ville flytte til Frogner. Det skjedde som kjent ikke.

Men etter krigen begynte utbyggingen på Blindern. Fakultetsbibliotek og samlinger ved instituttene vokste opp, samtidig som den omfattende virksomheten på Drammensveien sprengte tilgjengelig plass der. Planene om et nybygg på Blindern begynte å ta form. Samtidig var det åpenbart at universitetsbiblioteket ikke kunne fortsette sin schizofrene tilværelse som kombinert nasjonal- og universitetsbibliotek. Etter opprettinga av Nasjonalbibliotekavdelinga i Rana (NBR) i 1988 var det bare et tidsspørsmål før Nasjonalbibliotekavdelinga i Oslo (NBO) også måtte etableres. Og det var åpenbart at NBO måtte få råde grunnen alene i Drammensveien.

I 1994 kunne Statbygg innby til arkitektkonkurranse for et nytt bibliotekbygg. I 1996 satte daværende rektor Lucy Smith spaden i jorda mellom noen brakker på Øvre Blindern og sa fra hvor det nye biblioteket skulle bygges. Og nå – etter et usedvanlig langt svangerskap og tre års fødsel, der vannet gikk like før åpninga (lekkasjer fra taket i sommer) – er altså kolossen født. Den ligner på slektningene sine rundt på Blindern, firkantet og forvokst som den er. Men den er vakker også, mye vakrere enn de fleste andre bygningene på Blindern.

Mange hundre tusen bøker og tidsskrift er flyttet opp fra Drammensveien og flettet sammen med materiale fra tre fakultetsbibliotek som nå er nedlagt. «Bibliotek for humaniora og samfunnsvitenskap» er det nye navnet, og de skal betjene fire fakultet: Det teologiske, Det historisk-filosofiske, Det samfunnsvitenskapelige og Det utdanningsvitenskapelige fakultet. På rundt 24.000 kvadratmeter spredt over 6 etasjer er det plass til 2 millioner bind. En halv million bøker er plassert på åpne hyller. Det er 500 arbeidsplasser for studenter her og 90 oppkoblede PC-er til søk og surf. Forskere på doktorgradsnivå kan reservere forskerceller for et semester av gangen her. Og til å sørge for at dette kjempemessige tjenestetilbudet går rundt og utvikles videre, jobber det litt over 100 mennesker her.

Det nye universitetsbiblioteket på Blindern er blitt storslagent og vakkert. Utvendig er bygget kledd med polert sort labrador-stein. Innvendig er det blant annet brukt bjørk og lys marmor. (Foto: E. Bergan)

Personalet har fått gode arbeidsforhold i det nye biblioteket. Her hjelper bibliotekar Bjørg Todsen en student. Bjørg kom fra biblioteket ved Institutt for spesialpedagogikk. (Foto: E. Bergan)

Bibliotek for humaniora og samfunnsvitenskap heter det nye universitetsbiblioteket på Blindern. Her skal mange spesialiteter dekkes med litteratur, ikke minst innen språkfagene. (Foto: E. Bergan)

Det er stort og luftig i det nye universitetsbiblioteket på Blindern. Men mellom reolene er det mange steder ganske trangt. (Foto: E. Bergan)

Det er tre av universitetets bibliotek som ikke innlemmes i dette nye biblioteket. Det juridiske fakultetsbibliotek holder naturlig nok til i sentrum, der fakultetet har sin øvrige virksomhet. De bruker det gamle ærverdige Domus Bibliotheca. At Bibliotek for medisin og helsefag flytter til det nye Rikshospitalet på Gaustad er også ganske greitt å forstå. Men hvorfor Det matematisk-naturvitenskapelige fakultetsbibliotek fremdeles skal være for seg selv er vanskeligere å begripe for en utenforstående. De ligger begge sentralt på Blindern. Argumentene for sammenslåing av de tre andre bibliotekene, skulle man tro ville gjelde også for mat.-nat.biblioteket. Men naturfagene har altså ikke fått innpass i Georg Sverdrups hus.

2. september i år var det offisiell åpning av det nye biblioteket, med pomp og prakt og selveste Kongen tilstede. 6. september åpnet de for publikum. Nå er hverdagen i ferd med å senke seg over biblioteket. De ansatte begynner å finne ut av bygget. Dører står på klem som burde vært låst. Gule klistrelapper kommer opp bak skrankene. Røykerne finner sine hjørner og balkonger. En og annen ansatt går litt i villrede rundt i 2. etasje på leting etter noe som finns i 1. etasje. Men

2. september var det offisiell åpning av det nye universitetsbiblioteket på Blindern. Kongen kom i dress og slips. Rektor Norum, universitetsdirektør Saglie og bibliotekdirektør Jan Erik Røed ankom i fulle pontifikalia. Det gikk bra. (Foto: Tore Vatnan)

hovedinntrykket etter en rundtur her 2 uker etter åpningen er: Brukerne trives og de ansatte har fullt kjør.

Vi fikk en rundtur opp og ned i etasjene i biblioteket. Vi gikk de hundre meter lange korridorene. Vi skuet ut fra innendørs balkonger, ned på et landskap av reoler. Noen steder måtte vi kile oss mellom hyller som sto alt for tett. Innimellom kom vi til rom som skulle kalles for «oaser», uten at det så spesielt grøderikt ut der foreløpig. Hensikten var vel å skape arenaer for uformell kontakt. Vi ble loset ned i halvåpne magasin i kjelleren, der bl.a. hovedfagsstudenter kunne få tilgang. Oppover i etasjene igjen ser vi at utsmykningen er original og vakker. På en store skråvegg har Kjell Torriset utført et monumentalmaleri på 24 x 12 meter bestående av 860 sorte plater med «øyne», et flott skue. Og arkitekten har skapt store rom, med stor høyde under taket. Vestibylen alene er voluminøs nok til å kunne huse en volleyballkamp eller to. Uten at det kommer til å bli prøvd noen gang.

Det summer av aktivitet både bak og foran skrankene i dette biblioteket. Men de mest støyende områdene ser ut til å være godt skjermet. Når studentene skal hente utskrifter etter datasøk eller ta kopier av artikler, fins det små avlukker spredt rundt i biblioteket til dette. I de områdene der studentene skal lese og konsentrere seg, er det faktisk ganske stille. Lyder fra ekspedisjonsområdene ser ikke ut til å bære særlig langt. Innredning og tekniske opplegg er fleksible. Vi aner at samspillet mellom arkitektene, byggherre og ansatte har vært godt i planleggingsfasen.

Alle som er fast ansatt ved dette universitetsbiblioteket har fått egne kontor. Det var ingen selvfølge der de kom fra. Det er mye «indre arbeid» i et slikt bibliotek. I varierende grad veksler personalet mellom vakter i biblioteket og «tilbaketrukket» arbeid. Her er det studentbetjenter og universitetsbibliotekarer, kontorfullmektiger og bibliotekarer, avdelingsledere og bokbindere. Vi fant til og med et skilt for en «Bibliotekar Emeritus»!

Det nye universitetsbiblioteket er ikke bare en ny bygning, det er også en ny organisasjon. Arbeidet med å bygge opp begge deler har gått parallelt. Det kan se ut som universitetet har vært heldigere med håndteringen av byggeprosessen enn med organisasjonsprosessen. De ansattes delaktighet i utformingen av bygget har nok også vært mer direkte. Et kritisk tilbakeblikk på hvordan omstillingene har fungert for personalet er nok på sin plass. Det får vi tro at de innvolverte fagforeningene tar initiativ til når tida er inne. □

Studentene begynner å finne seg til rette i det nye biblioteket. (Foto: E. Bergan)

Nytt IT-utstyr over hele fjøla gir et moderne brukervennlig inntrykk. Studentene vi snakket med satte stor pris på tjenestetilbudene i biblioteket. (Foto: E. Bergan)

Nina Karlstrøm har funnet sin plass i det nye universitetsbiblioteket

Erling Bergan
Redaktør

☐ Nina Karlstrøm er en av bibliotekarene som har funnet sin plass i det nye Universitetsbiblioteket på Blindern. Hun er avdelingsleder for Utlånet, som er den ene av to avdelinger i bibliotekets «Seksjon 1». Hennes avdeling har ansvaret for alt utlån til egne studenter og ansatte, og utlån til andre bibliotek. Et bokbinderi hører også til hennes avdeling.

Seksjon 1 går ellers under betegnelsen «Generelle brukerrettede tjenester». I tillegg til utlånsavdelinga har denne seksjonen en avdeling for innlån, veiledning, tidsskrift og innkjøp, der Nora Schjoldager er avdelingsleder. Over de to avdelingslederne sitter seksjonssjef Bente Moe, som igjen har overbibliotekar Per Morten Bryhn som sjef. Og på toppen av det hele troner bibliotekdirektør Jan Erik Røed, med overordna ansvar for alle bibliotekene – både nye og gamle – som til sammen utgjør Universitetsbiblioteket i Oslo. Det er stort og hierarkisk på UB i Oslo.

Nina Karlstrøm har eksamen fra Statens bibliotek- og informasjonshøgskole i 1990. Hun kom fra det samfunnsvitenskapelige fakultetsbibliotek på Blindern før hun begynte i sin nåværende jobb. Hennes fartstid på UB er ikke noe å skryte av, de fleste av hennes kollegaer har jobbet mye lenger i systemet. Er dette et tegn på at UB har et godt og stabilt personale, og at de ansatte opplever arbeidsplassen som så kjekk at de ikke ønsker seg andre steder? Eller er det kanskje uheldig med så lite utskifting i arbeidsstokken? Det er ikke godt å si, kanskje litt av begge deler.

Universitetsbiblioteket i Oslo har vært gjennom en periode med store omstillinger. Fire bibliotek er nedlagt. Personale, samlinger og virksomhet er flyttet og samlet i det nye bygget på Blindern. Samtidig er mange rutiner endret. Det kan bli overveldende for noen og enhver. Hvordan opplevde Nina Karlstrøm dette? Savner hun det gamle biblioteket på SV-fakultetet?

- Nei, jeg kan ikke si at jeg gjør det nå i åpningsfasen. Det er artig med et helt nytt bibliotek. Vi har jo venta på dette i årevis. Det er klart at jeg kan savne det velorganiserte og oversiktlige biblioteket jeg kom fra. Det nye biblioteket har blitt stort og trenger å gå seg til.

- Fikk de ansatte være med i planleggingen av det nye biblioteket?

- Ja, spesielt når det gjaldt utformingen av det fysiske bygget og planlegging av nye bibliotekfunksjoner var det lagt opp til bred deltakelse av oss ansatte. Det har fungert godt.

- Hva med de ansattes deltakelse i prosessen med omorganisering?

- Samtidig med nye lokaler skulle vi også bygge opp en helt ny organisasjon. Det var fagforeningene og ledelsen som forhandla fram en omstillingsavtale for å takle dette. I den prosessen har vi vært med via fagforeningene, ikke så direkte som for planleggingen av bygget.

- Og bygget er dere fornøyd med?

- Det har blitt nydelig. Vi er veldig fornøyd. Selvfølgelig kan vi

(forts. neste side...)

Nina Karlstrøm og hennes kollegaer i utlånsavdelinga satser på selvbetjent utlån i det nye universitetsbiblioteket. Når de etter hvert får alle automatene til å virke, håper de at 50 prosent av utlånet skal gå gjennom disse automatene. (Foto: E. Bergan)

(... forts. fra forrige side)

finne småplukk nå som vi er i gang med den daglige drifta, ting som kunne vært løst annerledes hvis vi hadde tenkt på det på forhånd. Men vi kom fra så kummerlige forhold at dette nye, flotte bygget med for eksempel egne kontor til alle fast ansatte ble en stor overgang.

- Studenter og ansatte strømmer til?

- Vi hadde et utlån på 10.000 de to første ukene. Etter perioden da vi måtte ha stengt p.g.a. flyttinga, var det et oppdemmet behov for bibliotektjenester. Det er stort press på personalet, som samtidig med dette skal tilpasse arbeidsrutiner i et nytt bygg.

- Da vi åpnet igjen druknet vi i bestillinger. For øyeblikket har vi 1200 bestillinger som venter på å bli effektuert, sier avdelingsleder Nina Karlstrøm i utlånsavdelinga, og viser bunken de gjerne skulle kommet til bunns i uten at det tok for lang tid. (Foto: E. Bergan)

- Jeg ser dere satser på selvbetjent utlån?

- Utlånsautomatene regner vi med skal kunne ta 50 prosent av utlånene. Dessverre virker ikke automatene foreløpig. Vi venter på kortlesere som takler de forskjellige korttypene som ansatte, studenter og eksterne får utdelt.

- Så det er slutt på de ensartede lånekortene?

- Studentene skal kunne bruke de nye studiekortene også som lånekort på biblioteket. I tillegg vil studiekortene også fungere som adgangskort (nøkkel) til bygg og rom de skal ha tilgang til. Og de kan faktisk også bruke det som bankkort! Det er klart at sjansen for at studentene mister lånekortet sitt er blitt vesentlig redusert… Og dermed vil misbruk også bli mindre. Studenter som mister kortet sitt vil nok umiddelbart sperre det for bruk.

- Hvordan registrerer dere lånere i BIBSYS?

- Det blir tatt ut data av studentregisteret, disse går til Trondheim hvor BIBSYS importerer dataene i lånerregisteret. Vi har med dette fått sjansen til å bygge opp et nytt låneregister som gjenspeiler dagens studentmasse. For importen vil skje hvert semester, og i studentregisteret står bare de som betaler sin semesteravgift. Du må skaffe deg nytt lånekort når du slutter som student, da som ekstern bruker. Dermed vil vi semster for semester ha et oppdatert lånerregister. «Spøkelsene» i registeret vil ha vesentlig kortere levetid enn de har hatt fram til nå.

- Det ser ut til at dere har fått rikelig med nye terminaler for publikumssøk?

- Vi har satset på flate skjermer over det hele. Det er både plassbesparende og finere å se på enn de dype skjermene vi har vært vant til.

- Men innholdet på skjermene endrer seg ikke selv om dere kommer inn i nytt bygg?

- Vel, vi har grepet denne sjansen til å skifte fra PUBSØK til WEBSØK når det gjelder publikums grensesnitt til BIBSYS-katalogen.

- Blir det ikke vel mye forandringer på én gang?

- Jo, det har nok blitt for mye nytt som skulle skje samtidig. Det er flott at alt dette skjer, men det ble veldig mye som skulle endres i samme tidsrom. Ikke bare for oss. Publikum skal også vende seg til flere nye ting på én gang.

- Får dere tid til å stoppe opp og se om dere går i riktig retning?

- Når denne høsten er over skal vi ha en evaluering av en del rutiner. Vi må se på åpningstidene, tjenestetilbud, servicenivå og en del slike ting. Hvor er det stor pågang? Hvor er det mindre press? Kan vi omfordele ressursene i forhold til dette? Det er mange faktorer som bør vurderes.

- Har pågangen vært som forventet?

- Vi visste jo på forhånd at de store forventningene som studenter og ansatte hadde til dette nye biblioteket også ville føre til økt etterspørsel. Men økningen har blitt større enn vi trodde.

- Hvordan har det gått med lånersamarbeidet med andre bibliotek i denne prosessen?

- Vi hadde stengt for lån til andre bibliotek under flyttinga. Da vi åpnet igjen druknet vi i bestillinger. For øyeblikket har vi 1200 bestillinger som venter på å bli effektuert. Det er ikke noe kjekt å ligge sånn på etterskudd. Men slik er det altså nå.

- Har dere oppnådd noen stordriftsfordeler ved å slå sammen fire bibliotek?

- Helt klart. Men samtidig er bygget fysisk stort. Du løper ikke kjapt ned på magasin etter en bok her, slik vi i noen grad kunne gjøre i de gamle bibliotekene. Men til gjengjeld har vi samlet mye mer her. Og det er bedre enn at mye ligger i fjernmagasin eller i et annet bibliotek som kanskje er åpent fra 10 til 12.

- Og fire arbeidskulturer har latt seg smelte sammen?

- Vi har som sagt fått være med på å utforme bygget, og det har nok bidratt mye til at vi går godt sammen når vi nå har flyttet hit.

Nina Karlstrøm tar meg med bak utlånsskranken og viser meg rundt på hennes avdelings enemerker. Det ser både romslig og praktisk ut. Arbeidsplassene er vesentlig bedre for de ansatte enn det de var vant til fra sine gamle bibliotek. Vi blir stående å snakke om hva som er utlånsavdelingens vesen. Om det ikke er snublende likt det som i andre bransjer kalles logistikk, det å planlegge og administrere varestrømmen gjennom en produskjonsbedrift. Hvis vi skal regne Blindern som en kunnskapsfabrikk, så er vel sammenligninga ganske passende. Og da er Nina Karlstrøm logistikeren som befinner seg vel i sin nye fabrikk. □

Arbeidsplassene ved det nye universitetsbiblioteket på Blindern er vesentlig bedre for de ansatte enn det de var vant til fra sine gamle bibliotek. Her fra en av arbeidsplassene bak utlånsskranken. (Foto: E. Bergan)

Omstilling ... og menneskene oppi det hele

■ Omorganisering av Universitetsbiblioteket i Oslo har vært en krevende prosess. Gamle jobber nedlegges og nye oppstår. Noen får drømmejobben, andre mister arbeidsoppgaver de hadde før. Noen fratas lederoppgaver, andre får tilført nye. Hvordan har alt dette blitt taklet fra bibliotekledelsen sin side. Hvordan har fagforeningene håndtert dette? Det ser helt klart ut til å være et behov for å evaluere den prosessen som personalet har vært gjennom. En slik gjennomgang burde komme mens erfaringene er ferske. Kanskje det da er lettere å justere kursen også?

For de som ønsker å lese mer rundt disse problemstillingene, har vi et par tips. Tre av deltakerne på RBTs lederopplæring valgte som tema for prosjektoppgaven sin «Menneske og endring : psykososiale aspekter ved omorganisering av fagbibliotek». Ellen Røer Ellefsen, Marit Kullerud og Nora Schjoldager har skrevet en lesverdig og interessant oppgave. Med bakgrunn fra omorganiseringsprosessen på Universitetsbiblioteket i Oslo, har de fokusert på menneskelige sider ved endringene. De skriver ut følgende medisin til andre som skal gjennom om store endringsprosesser:

Første råd: - Husk at biblioteket er en læringsorganisasjon
Annet råd: - Skap en felles visjon
Tredje råd: - God informasjon er kommunikasjon
Fjerde råd: - Legg til rette for medvirkning og medbestemmelse
Femte råd: - Omstilling er kompetanseutvikling
Sjette råd: - Ritualer gir fellesskap

Ta en kikk på rapporten, på papir eller nett:
Ellefsen, Ellen Røer. - Menneske og endring : psykososiale aspekter ved omorganisering av fagbibliotek / av Ellen Røer Ellefsen, Marit Kullerud og Nora Schjoldager. – Oslo : RBT, 1998. (Skrifter fra Riksbibliotektjenesten ; 91) – [http://info.rbt.no/publikasjoner/Skrifter/skrift91/]

Dessuten kan vi anbefale en kikk på «Omstillingsavtalen for Universitetet i Oslo». Det var denne som lå til grunn da omstillingsprosessen ble gjennomført ved UBO. Avtalens formål er å sikre de ansattes medbestemmelsesrett og rettigheter i henhold til lov- og avtaleverk og sentrale personalpolitiske retningslinjer. Du kan lese avtalen på nettet: http://www.uio.no/www-adm/opa/spla/omst_avt.html. ■

Ny hoved-organisasjon utredes

□ Arbeidet med ny hovedorganisasjon går videre. AF, YS og Politiets fellesforbund (PF) har nedsatt en styringsgruppe og flere arbeidsgrupper for å utrede hvordan den nye organisasjonen skal se ut. Styringsgruppa ledes i fellesskap av AF-leder Aud Blankholm og YS-leder Randi Bjørgen.

Arbeidsgrupper

Det er fire arbeidsgrupper, hver med et likt antall representanter for AF og YS, pluss en representant fra PF. Arbeidsgruppene skal ta for seg følgende tema:

Organisasjonspolitisk plattform. Arbeidsgruppa skal lage utkast til målprogram for hovedorganisasjonen. De skal ta utgangspunkt i de utfordringer en framtidsrettet hovedorganisasjon står overfor, og altså ikke bare reorganisere summen av de tre organisasjonene som slås sammen.

Inntektspolitikk og tariffpolitikk. Arbeidsgruppa skal lage utkast til inntektspolitisk og tariffpolitisk program for hovedorganisasjonen. De skal legge opp til at den nye hovedorganisasjonen blir en innflytelsesrik aktør i inntektspolitisk samarbeid og lønnsforhandlinger, til beste for medlemsorganisasjonene. De skal foreta en gjennomgang av utviklingstrender når det gjelder tariffpolitikk, lønnsdannelse, o.l. De skal også vurdere konsekvensene av de trendene de ser, for strategi og organisering av det inntekts- og tariffpolitiske arbeidet i den nye hovedorganisasjonen.

Styringsstruktur. Arbeidsgruppa skal komme med forslag til hvordan den nye hovedorganisasjonen bør bygges opp. Arbeidsgruppa skal legge vekt på en ny organisasjons- og styringsstruktur som er effektiv og fleksibel i forhold til å fremme målene for hovedorganisasjonen, og sikrer de enkelte medlemsforeninger den nødvendige innflytelse over hovedorganisasjonens mål og prioriteringer.

Økonomi. Arbeidsgruppa skal utrede og foreslå nødvendig økonomisk nivå for den nye hovedorganisasjonen. De skal analysere ressursbehovet i forhold til de målene den nye hovedorganisasjonen har, de skal foreslå kontingentsystem og kontingentnivå for en ny hovedorganisasjone, og de skal foreslå budsjett/økonomiplan for en ny hovedorganisasjon.

Tidsplanen framover ser slik ut:

26. – 27. august 1999: Arbeidsgruppene oppnevnes og iverksetter sitt arbeid så fort de er sammensatt.

22. september 1999: Møte i styringsgruppa sammen med arbeidsgruppene. Formål: Drøfte/diskutere visjonen og virksomhetsidéen for den nye hovedorganisasjonen.

15. desember 1999: Frist for arbeidsgruppenes utredninger for styringsgruppen.

Januar 2000: Styringsgruppa utarbeider høringsdokument som etter behandling i respektive styrende organer går ut 1. Februar.

1. februar 2000: Høringsutsendelse. Dokumentet går fra styringsgruppa til de ca. 40 foreninger/forbund tilsluttet AF og YS, samt til Politiets Fellesforbund (PF).

1. mai 2000: Frist for høringsrunden.

1. august 2000: Beslutningsdokumentet ferdig.

Høsten 2000: Beslutningsperioden.

Målet er at en ny hovedorganisasjon skal være etablert og i full virksomhet innen utgangen av år 2000.

Det er opprettet en felles hjemmeside på internett for arbeidet med den nye hovedorganisasjonen. Adressa er http://www.af.no/af_ys_utredning/af_ys.html

En ny hovedorganisasjon, basert på medlemsforeningene i AF, YS og PF, vil få mer enn 350 000 medlemmer, fordelt på over 40 medlemsforeninger. Det er en målsetting at dette også kan bli sett på som et alternativ for organisasjoner som i dag er frittstående.

Da lederne for AF og YS før sommeren kunngjorde intensjonene om en nye felles hovedorganisasjon, ble dette bl.a. begrunnet slik: ”Utfordringene framover løses ikke av eliteorientering og oppsplitting i eksklusive organisasjoner. Det nye kunnskapssamfunnet fordrer en bredere tilnærming, med fokus på fag, utdanning og kompetanse. Bredde, tyngde og kompetanse vil styrkes. Dette vil øke vår innflytelse og bidra til å skape helhetlige løsninger som favner bredere enn smale særinteresser. Vår visjon er en moderne, framtidsrettet hovedorganisasjon, med selvstendige medlemsforeninger. En hovedorganisasjon med et bredt samfunnsengasjement, som er partipolitisk uavhengig. En hovedorganisasjon som søker samarbeid og innflytelse, og som tar ansvar.”

Styringsgruppa har følgende medlemmer:

Aud Blankholm, AF
Anne Lexow, Norske Fysioterapeuters Forbund
Karin Liabø, Norsk Ergoterapeutforbund
Bente G.H. Slaatten, Norsk Sykepleierforbund
Laila Fossum, Lærerforbundet.
Randi Bjørgen, YS
Dag Arne Kristensen, Finansforbundet
Britt T.B. Brestrup, YS Stat
Norvald Eilertsen, Norsk Helse- og Sosialforbund
Lisbeth Eliasson, PRIFO
Alf Ø. Bowitz, KFO
Terje Ødegård, Politiets Fellesforbund □

Fem fra verdensveven

Kari Gulbraar
Hovedbibliotekar
Fellesbiblioteket
Bislet, Høgskolen i Oslo.

I løpet av denne årgangen vil tolv bibliotekarer bli invitert til å presentere fem favorittsteder på verdensveven. Hva synes de er informative, interessante eller flotte nettsteder, og hvorfor synes de det? I dette nummeret er det Kari Gulbraar sin tur. Hun er hovedbibliotekar ved Fellesbiblioteket Bislet, Høgskolen i Oslo.

□ Å bli bedt om å avsløre sine fem favorittnettsteder, kan gi visse ubehag. For det første: Å oppdage at lista over bokmerker er på elleve - 11 - sider, er i seg selv en rystende opplevelse. For det andre: Å erkjenne at opp mot en fjerdedel av lenkene er råtne, sier kanskje noe om avstanden mellom drøm og virkelighet? Jeg arbeider veldig lite bibliotekarsk på den måten at jeg nesten ikke møter publikum i skranken. De daglige arbeidsoppgavene mine ligger helt og holdent på det administrative plan, og referansespørsmål kommer jeg stort sett bare borti når en kollega søker hjelp hos oss andre på vår ukentlige arbeidslunsj. Dermed blir bruken av nettet ganske selvsentrert, og bokmerkene mine deretter. Av søkemaskiner har jeg prøvd det meste, men faller alltid tilbake til Alta Vista.

1. Bokmerkene mine er (selvfølgelig) ordnet i mapper, og det er neimen ikke lett å plukke ut fem favorittsteder. Jeg begynner like godt med den siste URLen jeg la i mappe Bibliotek. Resten av verden. Jeg fikk den i dag via en en svensk nyhetsliste, og det skal bli interessant å gjøre seg kjent med The British Library på http://www.bl.uk/ . Jeg har besøkt ulike avdelinger av British Library ved flere anledninger. Bl.a. glemmer jeg aldri studieturen 1983 eller 1984 da fjorten gale kvinner møtte opp på Research and Development Division dagen etter at vi hadde sett Cats. Uforglemmelig! BL har en spesiell plass i hjertet mitt etter det. Vevramma gir mulighet til å klikke på Online, Collections, Exhibitions, Digital Library osv., og så vidt jeg kan se, er alle valgene meget godt organisert. Og så har de så fantastiske illustrasjoner. Tenk på det materialet de har å øse av! Jeg innrømmer at jeg er veldig svak for estetisk vakre vevsider. Under Collections kommer man til BLDSC, og derfra kan man igjen få informasjon om alle mulige tjenester.

2. Høgskolebiblioteket ved HiO holder på med omorganisering til en læringssentermodell, og jeg følger med på vevsidene til en rekke høgskole- og universitetsbibliotek som har gjort eller gjør det samme. Stjerna på det området er jo Learning Centre ved Sheffield Hallam University. Der skal jeg hospitere i fire uker i høst, og jeg er ofte inne og kikker på http://www.shu.ac.uk/services/llr/ . I motsetning til oss som må utvikle modellen i gamle bygninger, har de et fantastisk spesialbygg i sju etasjer som jeg allerede har besøkt ved to anledninger (http://www.shu.ac.uk/services/lc/lc_guide/). Nå skal jeg altså bo i Sheffield i fire uker, og jeg forsøker å orientere meg om byen gjennom http://www.shef.ac.uk/city/ og http://www.sheffield-internet.co.uk/index.htm .

3. Jeg har arbeidsgiveransvar, og dermed er det viktig for meg å følge med på ting som har med personalarbeid å gjøre. Jeg bruker ofte nettversjonen av Statens personalhåndbok, men den abonnerer vi på, så det har ingen hensikt å legge lenke herfra. Derimot får jeg mye nyttig informasjon gjennom AFs http://www.af.no/ eller Bibliotekarforbundets http://www.bibforb.no/ nettsider, spesielt i tilknytning til tariffoppgjørene. Noen få ganger går jeg forgjeves, men som oftest skjer oppdateringer veldig raskt. En annen vevside som gir meg mye glede (om ikke så mye direkte nytte) i personalarbeidet, er denne: http://www.unitedmedia.com/comics/dilbert/

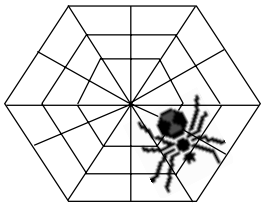

4. Det er mulig det er juks å føre opp mer enn én URL under hvert punkt her, men jeg har altså tatt sjansen på det. Punkt 4 henger sammen med en hobby. Noen skikkelig filatelist er jeg ikke, men siden Posten Norge presenterte sitt OL-program, har jeg samlet på førstedagkonvolutter og enkelte spesialprodukter fra Norge og Sverige. Filateli er lærerikt, og på http://www.posten.postnet.se/frim/index.shtml er det mye fint å se.

5. Til slutt: Nettsiden *Livets glädjeämnen* http://www3.tripnet.se/~gelotte/index.html er et must! Takk for meg! □

DET ER ALDRI FOR SENT Å BLI KUNDE HOS TRONSMO!

Hvis du trenger en bokhandel som kan levere bøker som er litt utenom det vanlige, så trenger du oss. Vi har bl.a. :

norsk og utenlandsk skjønnlitteratur * filosofi * politikk * feminisme * homse/lesbe-bøker * filmbøker, manus &video * historie * irland * balkan * mat & makt * indianere * reiseskildringer * midtøsten * afrika * asia* latinamerika *

og en hel kjeller full av knalle tegneserier

TRONSMO
BØKER & TEGNESERIER
KR. AUGUSTSGT.19
☎ 22 20 25 09

Nytt om navn

Birgitta Lund-Grønberg er ansatt som ny organisasjonssekretær i Bibliotekarforbundet etter Sølvi Karlsen. Birgitta Lund-Grønberg er i dag skolebibliotekar ved Valler videregående skole i Sandvika i Bærum. Hun begynner i BF 15. desember.

Trond Minken er ansatt som biblioteksjef på Lillehammer. Han kommer fra stilling som førstekonsulent ved Trondheim folkebibliotek. Trond Minken har tidligere vært bibliotekar ved Norges Geologiske Undersøkelser (NGU) i Trondheim og leder i Norsk Bibliotekforening.

Bjørn Risjord har begynt som avdelingsleder ved Arendal bibliotek.

Roger Dyrøy er ansatt som avdelingsleder på Finnmark fylkesbibliotek, avdeling Hammerfest. Han kom fra jobben som biblioteksjef i Sør-Fron.

Elisabeth Haug har begynt som avdelingsleder på biblioteket ved Høgskolen i Stavanger. Hun kommer fra Sola folkebibliotek.

Helene Lie har begynt som avdelingsleder på biblioteket ved Sentralsykehuset i Akershus.

Marianne Wærnes har begynt som distriktsbibliotekar ved Sør-Trøndelag fylkesbibliotek. Hun kommer fra distriktsbibliotekar-stilling ved Finnmark fylkesbibliotek, avdeling Hammerfest.

Kjersti Svendsen har begynt på biblioteket ved Høgskolen i Bodø. Hun har vært avdelingsbibliotekar ved Norsk Luftfartsmuseum.

Torunn Sandstad Næss er ansatt som barne- og ungdomsbibliotekar i Levanger bibliotek. Hun har utdanning fra Høgskolen i Nord-Trøndelag og har bibliotekpraksis fra Inderøy bibliotek.

TV-aksjonen angår oss!

24. oktober går den årlige innsamlingsaksjonen på TV av stabelen. I år dreier det seg om Amnesty International. Sist denne organisasjonen hadde TV-aksjonen, kom det inn over 75 millioner kroner netto, det til da største enkeltbeløp som noensinne var samlet inn til rene menneskerettighetsprosjekter. Resultatet var hjelp til tusener av samvittighetsfanger, torturofre og drapstruede i mange år. Millionbeløp gikk til juridisk eller medisinsk bistand for ofre og deres familier. Arbeidet for menneskerettigheter ble styrket på mange felt.

Og ambisjonene er minst like høye denne gangen. Pengene vil brukes til å forebygge, undersøke, aksjonere, bygge kunnskap og handlekraft hos dem overgrepene rammer, støtte og beskytte menneskerettighetsaktivistenes arbeid i eget land, drive menneskerettighetsundervisning, m.m.

Dette angår oss bibliotekarer i særlig grad. Mulighetene verdens folk har for å leve, tenke, mene og ytre seg fritt, nedfeller seg i de dokumenter som anskaffes i våre bibliotek. Eller enda verre: Noe nedfeller seg ikke! Politiet tar forfatteren, sensuren tar ytringen. Og bibliotekene har hull i samlingen som de kanskje ikke er klar over. Suksess for årets TV-aksjon er derfor et viktig bidrag til et fritt bokvalg for bibliotekene.

Et eksempel på en stemme som ble forsøkt stilnet, men som etter langvarig innsats av bl.a. Amnesty ble hørbar igjen, er Wei Jingsheng. Den 16. november 1997 ble han løslatt etter nesten 18 år i kinesiske fengsler. Da han første gang ble dømt og fengslet i 1979 for å ha publisert artikler som kritiserte kinesiske myndigheter, ble han adoptert som samvittighetsfange av Amnesty International. Organisasjonen slo fast at Wei Jingsheng var fengslet ene og alene for å ha benyttet seg av ytringsfriheten, og at myndighetene ved å fengsle ham hadde brutt FNs menneskerettigheter. Amnesty-medlemmer over hele verden arbeidet for å få ham løslatt. I 1997 kunne de endelig feire at han hadde fått friheten tilbake. Wei Jingsheng har ved flere anledninger takket alle de mennesker som i årevis har kjempet hans sak. Han håper at han en gang kan vende tilbake til Kina og starte en kinesisk avdeling av Amnesty International.

Amnesty International ble grunnlagt i 1961 og har i dag 1,1 millioner medlemmer i over 160 land. De ble tildelt Nobels fredspris i 1977 og FNs menneskerettighetspris i 1978. Norsk avdeling består av 45 000 medlemmer, 150 lokalgrupper, 40 ungdomsgrupper og flere studentnettverk.

Med årets TV-aksjon ønsker Amnesty å flytte kampen for menneskerettighetene i forkant av overgrepene. TV-aksjonen '99 skal hjelpe dem å mobilisere lokale krefter. De skal gi økonomisk og faglig støtte til organisasjoner som kjemper mot brudd på menneskerettighetene. Og de skal styrke det forebyggende arbeidet. De har valgt ut ti land der arbeidet for menneskerettighetene skal styrkes: Brasil og Mexico, Tyrkia og Polen, Nigeria og Sør-Afrika, India og Thailand, Marokko og de palestinske selvstyreområdene. I disse landene vil de støtte lokale menneskerettighetsorganisasjoner, gi støtte til større aksjoner for menneskerettighetene, drive opplæring i lobbyvirksomhet overfor myndighetene og styrke samarbeidet mellom menneskerettighetsmiljøet og viktige samfunnsgrupper.

Det vil være markeringer i samband med TV-aksjonen i en rekke bibliotek. Fra Amnesty International Norge lanseres idéen at bibliotekene bruker Amnestys hjemmeside som startside på sine internettmaskiner som en markering av TV-aksjonen. Ingen dårlig idé! Adressa er http://www.amnesty.no/.

Møtekalender

Tid	Sted	Arrangement	Arrangør	Påmeldingsfrist
Oktober				
8.	Oslo	Faglitteratur for barn	Biblioteksentralen	15.9.
11.-12.	Hankø	Bokbad på Hankø - Litteratur og formidling inn i år 200. Bibliotekkonferanse	Akershus og Østfold fylkesbibliotek	*
11.-13.	Narvik	Nordnorsk bibliotekkonferanse	Nordland fylkesbibliotek	
11.-13.	Narvik	«Framtidas bibliotek - et tilbud på øverste hylle?»	NBF-avd. Nord-Norge	23.8
12.	Trondheim	Offentlig informasjon på internett	JBI/NBF-avd Sør-Trøndelag	#
12.-13.	Bergen	Offentlighetsloven-praktisk anvendelse	Forum for offentlig informasjon (FOI)	*
14.-15.	Reykjavik	Abonnementer på elektroniske midler	NVBF	
18.-19.	Oslo	Personal och kompetens i kunskapssamhälle	NORDINFO, RBT m.fl.	*
27.-29.	Oslo	Videregående kurs for tillitsvalgte, uavhengig av sektor.	AF-forbundene i Lakkegata	8.10.
November				
1.	Asker	Årsmøte i NBF's spesialgruppe for skolebibliotek.	NBF's spesialgruppe for skolebibliotek	*
8.-14.	Norden ...	Nordisk bibliotekuke - Skumringstid 1999	Foreningen Norden	*
15.-16.	Oslo	Sannhetens øyeblikk: Strategisk bruk av førstelinjetjenesten	Forum for offentlig informasjon (FOI)	*
16.	Bodø	Samlingsutvikling i folkebibliotek- teori og metoder	JBI/ Nordland fylkesbibliotek	#
25.	Trondheim	Samlingsutvikling i folkebibliotek- teori og metoder	JBI/ Sør-Trøndelag fylkesbibliotek	#
26.	Oslo	Det nye fagbiblioteket	JBI/UiO/NBF	Kontakt JBI
27.	Oslo	Norsk barnebokforums høstkurs	Norsk barnebokforum	*
Desember				
7.-9.	London	Online Information 99	Online World	*

NB! Det tas forbehold om feil

Kontakt Fylkesbiblioteket
* Kontakt arrangør

Sentralsykehuset Akershus

Si Ja
til SiA

Sentralsykehuset i Akershus ligger landlig til i Lørenskog kommune, 2 mil nordøst for Oslo sentrum - med gode kommunikasjonsmidler til byen. Sykehuset har et aktivt og sosialt bedriftsidrettslag som deltar på aktiviteter i inn- og utland. Vi har et velferdstilbud som bl.a. inkluderer utleie av hytter både ved sjøen og i fjellet. Sykehuset har ca. 2500 ansatte. Sykehuset har flere barnehager hvor det er anledning til å søke. Hos oss vil du finne et positivt, stimulerende og røykfritt miljø.

Biblioteket

AVDELINGSBIBLIOTEKAR **Saksnr. 597**

Medisinsk bibliotek har idag et faglig og administrativt ansvar for bibliotektjenester til SiA, Stensby- og Ski sykehus og Akershus legeforening (1000 leger). Under forutsetning av Stortingets godkjenning, står vi overfor nye, spennende utfordringer ved forberedelse til en kommende universitetsfunksjon, med mottak av forskerpersonell og medisinerstudenter.

Vi søker derfor fagbibliotekar snarest. Stillingen innebærer bl.a. ansvar for periodikabestand, publikumsveiledning, database/internettarbeide og undervisning.

Biblioteket er godt utstyrt IT-messig, med Mikromarc, Internett, CD-Rom og egen grafisk enhet. Biblioteket samarbeider tett med sykehusets IT-avdeling om å føre medisinske datasystemer i sykehusnettet. Biblioteket har nettopp flyttet inn i nye, trivelige lokaler. Videre utbygging er under planlegging.

Det forlanges gode datakunnskaper, gode samarbeidsevner og positivitet. Det kreves eksamen fra HiO/avdeling for bibliotek og informasjonsfag eller tilsvarende. Stillingen lønnes i stillingskode 7027, lønnsramme 8, inntil ltr. 35 (252.700).

Nærmere opplysninger ved biblioteksjef Gunvor Kallevik, tlf. 67 91 83 31.

For stillingen gjelder:
Fra lønnen trekkes 2% pensjonsinnskudd. Søknad merket **saksnr. 597** med CV, kopier av vitnemål og attester som ikkereturneres, sendes Sentralsykehuset i Akershus, Personalavdelingen, 1474 Nordbyhagen innen **25. oktober 1999.**

Akershus fylkeskommune

Trondheim kommune

Trondheim folkebibliotek

Avdelingsleder bibliotek

Ved Trondheim folkebibliotek, Sverresborg filial er det ledig 100% fast stilling som avdelingsleder (filialleder). Vi jobber for- og ettermiddagsvakter, samt hver 3. lørdag.

Arbeidets innhold: Filialen betjener en befolkning på 30.000 mennesker i en stor og allsidig bydel, og disponerer 2,3 årsverk (3 personer). Lokalene ligger i et kjøpesenter i et aktivt nærmiljø. De er små, men inngår i senterets utbyggingsplaner. Avdelingslederen har ansvaret for filialens daglige drift. Arbeidsoppgavene vil i tillegg være knyttet til veiledning og informasjon til publikum.

Krav til søkeren: Vi trenger en bibliotekar som har vist pågangsmot og evne til omstilling og utvikling, til samarbeid, service og ledelse. Vi krever eksamen fra Bibliotekhøgskolen eller tilsvarende utdanning, og praksis fra bibliotek.

Stillingen er plassert i lønnstrinn 30. Kvelds- og lørdagstillegg.

Spørsmål om stillingen rettes til: Førstekonsulent Trond Minken, tlf. 72 54 75 02.

Søknaden sendes: Trondheim folkebibliotek, Peter Egges plass 1, 7005 Trondheim.

Søknadsfrist: 22.10.99

Fjell kommune

15 minutter å reise frå Fisketorget i retning vest – der er Fjell kommune. Vi ligg strategisk plassert på Straume/Sotra, både nær Bergen og Nordsjøen. Her bur bymann og stril, 18.000 i talet. Og fleire vert vi, for dette er ein vekstkommune der næringsliv og folk flest trivst mellom hav og holmar.

Bibliotekar

Stillingskode 7026, lønsr.kode 7.1-7.2, l.st. 20-27. Tiltredelse snarast.

Ved Fjell folkeboksamling er det ledig 50% stilling som bibliotekar ved bokbussen. Bibliotekaren har ansvar for utlån på faste bokbussturar i kommunen. Arbeidet omfattar også førebuing til turane, innkjøp av litteratur, utarbeiding av ruteopplegg, køyring av bussen m.m. Turane går føre seg både føre- og ettermiddag to til tre dagar i veka. Den som vert tilsett må også ta del i laurdagsvakter ved hovudbiblioteket. Vi er i ferd med å innføra databasert utlånssystem på bussen (Mikromarc). Bussen er frå 1994 og krev ikkje utvida sertifikat. Bibliotekaren har kontor i nye biblioteklokale i senterområdet på Straume.

Kvalifikasjonskrav:
Høgskulen i Oslo, avd. for journalistikk, bibliotek og informasjonsfag, eller tilsvarande godkjent utdanning. Søkjar med annan bakgrunn kan verta vurdert. Vi ønskjer ein person med godt humør og gode samarbeidsevner. Nærare informasjon hjå biblioteksjefen, tlf 56 32 64 10.

Om søknad og tilsetjingsvilkår:
Administrasjonsmålet i kommunen er nynorsk. Tilsetjingsvilkår i samsvar med lov, reglement og tariff-avtale. Søknad må skrivast på Fjell kommune sitt søknadsskjema som du får ved å venda deg til ekspedisjonen i oppvekstetaten, tlf. 56 32 65 10.

Søknad med rettkjende kopiar av vitnemål og attestar skal sendast til Fjell kommune, oppvekstsjefen, 5353 STRAUME.

Søknadsfrist: 1. november 1999.

FN med NetAid

I begynnelsen av september meldte FN at de åpnet internettsiden *netaid.org*. Statsledere fra hele verden, popstjerner og representanter fra FN var med på den offisielle åpningen. U2s vokalist Bono uttalte: - Dette skal bli en slags gule sider for hjelp til de som lever i fattigdom. Han lanserte samtidig singelen *New Day* sammen med Wyclef Jean da internettsiden ble åpnet.

Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) ligger i Trondheim og består av følgende avdelinger: helse- og sosialfag, teknologi, lærerutdanning og økonomisk-administrativ utdanning. Høgskolen har over 5000 studenter og vel 500 ansatte.

HØGSKOLEN
I SØR-TRØNDELAG

Avdeling for helse- og sosialfag

Bibliotekar (vikariat)

Ref. AHS 8/99

Ved Avdeling for helse- og sosialfag er det ledig vikariat i stilling som bibliotekar for perioden 01.01.00 – 28.02.01, eventuelt fram til det tidspunkt hvor stillingens faste innehaver gjeninnter.

Avdelingens bibliotek er et moderne fagbibliotek som primært yter bibliotekfaglige tjenester til tilsatte og studenter.

Biblioteket har sju medarbeidere og bruker BIBSYS.

Arbeidsoppgavene vil være varierte, med hovedvekt på utlåns- og publikumsarbeid, brukeropplæring og tidsskriftbehandling. Oppdatering av bibliotekets vev-sider er tillagt stillingen.

Det kreves godkjent bibliotekarutdanning.

Det er ønskelig med praksis fra høgskolebibliotek og erfaring i bruk av BIBSYS.

Stilling som bibliotekar lønnes etter statens lønnsregulativ, stillingskode 1074, lønnsramme 13, ltr. 21 - 39. Lønn i henhold til ansiennitet/kvalifikasjoner. Fra lønnen trekkes lovfestet innskudd i Statens pensjonskasse.

Nærmere opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til avdelingsbibliotekar Turid Holtermann, tlf. 73 55 91 26.

Søknad med CV og attesterte kopier av attester og vitnemål merkes AHS 8 /99 og sendes **innen 29. oktober 1999** til

Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avdeling for helse- og sosialfag, 7004 Trondheim.

CICERO as

Nannestad kommune

Bibliotekar - vikariat

Ved Nannestad bibliotek er det fra medio oktober 1999 ledig ett års vikariat i 100 % stilling som bibliotekar. Stillingen er todelt. Ansvaret for barne- og ungdomsavdelingen er i sin helhet tillagt stillingen. Du vil også være folkebibliotekets kontakt med skoler og barnehager. Til den andre delen ligger bl.a. katalogisering og klassifikasjon, skrankevakt med referansearbeid, informasjon og fjernlån. Til stillingen hører 1 kveldsvakt per uke og lørdagsvakt hver tredje eller fjerde lørdag.

Det kreves eksamen fra Høgskolen i Oslo, avd. for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag eller tilsvarende. Den vi søker må også ha gode IT-kunnskaper, være fortrolig med internett og være ansvarsbevisst og serviceinnstilt. Vi ser gjerne at du liker å formidle og har interesse for å arbeide med barn og unge. Personlig skikkethet vil bli tillagt vekt. Stillingen antydes plassert i st. kode 7593 lønnsramme 8.1.

Spørsmål om arbeidet kan rettes til biblioteksjefen tlf. 63 99 61 16. Nærmere opplysninger om stillingen, lønn, etc, fåes ved henvendelse til Personal- og organisasjonsseksjonen, tlf. 63 99 60 33.

Søknadsfrist 25. oktober.

Søknad med kopi av vitnemål og attester sendes: Nannestad kommune, Personal- og organisasjonsseksjonen, 2030 Nannestad. Minst to referanser bes oppgitt.

Avslører amerikanernes lesevaner

□ Amazons avsløringer om navngitte kundegruppers lesevaner har vakt oppsikt i USA. Mange amerikanere mener at verdens største internett-bokhandel med dette bryter med alle regler for datasikkerhet, kundebeskyttelse og alminnelig anstendighet. Dataeksperter har utviklet en sinnrik programvare som gjør det mulig for Amazons dataanlegg i Seattle å sette opp detaljerte bestsellerlister. Disse listene kan igjen splittes opp slik at man ser hvilke bøker som selger best i ulike land og regioner. Tidligere har Amazon bare brukt disse listene til interne formål, for eksempel til å gi den enkelte kunde eller kundegruppe spesialsydde tilbud på bøker, CD-plater eller dataprogramvare, melder NTB. □

nlhas

Vi tilbyr en effektiv bestillingstjeneste for norske og utenlandske bøker, gråsonepublikasjoner og andre informasjonsprodukter, spesielt tilpasset behovene til norske fagbibliotek.

- Riktige priser
- Effektive rutiner
- Oversiktlige statusrapporter
- Personlig oppfølging

Større kunder tilbys fordelaktige betingelser, med reelle rabatter på utenlandske priser.

Ta kontakt — vi sender gjerne en oversikt over våre tjenester.

Norwegian Library House AS
Postboks 191 Kjelsås
0411 Oslo
Telefon 22 95 27 42
Telefax 22 95 03 25
nlhas@online.no
www.nlhas.no

Jakt på kollegaer?

«Bibliotekaren» har etablert seg som et rimelig og effektivt alternativ for annonsering av ledige stillinger. Vi er alene om å komme ut hver eneste måned året rundt. Vi er alene om å ha så kort produksjonstid. Vi er alene om å ha så lave priser.

Ta en titt på vår utgivelsesplan på side 2 og våre annonsepriser på side 3. Neste gang du skal jakte på en bibliotekar kan du trygt ta kontakt med oss!

BIBLIOTEKARFORBUNDET
INNMELDINGS-SKJEMA

Navn

Født

Adresse

Tlf.

Postnr.

Poststed

Yrkesaktiv ☐

Student ☐

Ikke yrkesaktiv ☐

Godkj. Bibliotekareksamen (År)

Arb. giver

Sektor (Komm/Stat/Fylke/Priv)

Adresse

Tlf.

Faks.

Postnr.

Poststed

Stilling

Ansiennitet fra

Stillingskode

Lønnstrinn

Stillingsandel

Forsikringer

Innbo Ja / Nei

Grunnfors. Ja / Nei

Virkning fra (måned:)

Virkning fra (måned):

Dato

Signatur

Skjemaet sendes: Bibliotekarforbundet, Lakkegt. 21, 0187 Oslo, vedlagt dokumentasjon av bibliotekarutdanning.

Bibliotekarforbundets lokallag:

Finnmark

Marit Slungård Rushfeldt
Finnmark fylkesbibliotek, avd. Vadsø
Boks 615, 9811 Vadsø
Telefon: 78 95 34 00
Telefaks: 78 95 36 24
E-post: marit.rushfeldt@vadso.folkebibl.no

Troms

Helga Amdal Stensen
Kvæfjord bibliotek
9410 Borkenes
Telefon: 77 09 34 44
Telefaks: 77 09 34 44
E-post: kvaefjord.bibliotek@online.no

Nordland

Kjersti Svendsen
Norsk luftfartsmuseum
Pb. 1124, 8001 Bodø
Telefon: 75 50 78 63
Telefaks: 75 50 78 51
E-post: kjersti.svendsen@luftfart.museum.no

Trøndelag

Guri Sivertsen Haugan
Levanger bibliotek
Boks 113, 7601 Levanger
Telefon: 74 08 21 00
Telefaks: 74 08 22 00
E-post: guri.sivertsen.haugan@levanger.folkebibl.no

Møre og Romsdal

Rannei Husby Furre
Kristiansund folkebibliotek
Postboks 163, 6501 Kristiansund N.
Telefon: 71 58 67 50
Telefaks: 71 58 67 59
E-post: ranneif@online.no

Sogn og Fjordane

Anja Angelskår Mjelde
Høgskulen i Sogn og Fjordane
Biblioteket Vie, 6800 Førde
Telefon: 57 72 25 20
Telefaks: 57 72 25 01
E-post: anja.mjelde@ahf.hisf.no

Hordaland

Kristin Sætre
Stord folkebibliotek
Boks 264, 5402 Stord
Telefon: 53 49 69 70
Telefaks: 53 41 59 51

Rogaland

Elisabeth Dyvik
AS Norske Shell
Undersøkelse og produksjon
Boks 40, 4056 Tananger
Telefon: 51 69 34 29
Telefaks: 51 69 30 30

Agder

Ingebjørg Aagre
Aust-Agder fylkesbibliotek
Serviceboks 617, 4809 Arendal
Telefon: 37 01 39 23
Telefaks: 37 01 39 75
E-post: aagre@aa.fylkesbibl.no

Telemark

Turid Samset
Telemarksbiblioteket
3745 Ulefoss
Telefon: 35 94 47 33
Telefaks: 35 94 48 70
E-post: psamset@online.no

Vestfold

Hanne Ottoson Øhre
Vestfold fylkesbibliotek
Storgt. 16, 3126 Tønsberg
Telefon: 33 31 93 03
Telefaks: 33 31 33 25
E-post: hanne@vf.fylkesbibl.no

Buskerud

Wenche Løver
Kongsberg videregående skole
Postboks 424, 3604 Kongsberg
Telefon: 32 73 13 46
Telefaks: 32 72 10 70
E-post: wlover@kongsberg.vgs.no

Hedmark og Oppland

Ellen Lilleng
Vinstra videregående skole
2640 Vinstra
Telefon: 61 29 23 00
Telefaks: 61 29 23 95

Østfold

Anne Woje
Fredrikstad bibliotek,
Boks 100, 1601 Fredrikstad
Telefon: 69 38 34 33
Telefaks: 69 38 34 34
E-post: annew@fredrikstad.folkebibl.no

Oslo

Monica Deildok
Deichmanske bibliotek, Henrik Ibsengt. 1
0179 Oslo
Telefon: 22 03 28 46
Telefaks: 22 11 33 89
E-post: monica@deich.folkebibl.no

Akershus

Birgitta Lund-Grønberg
Valler videregående skole
Brynsveien 46, 1300 Sandvika
Telefon: 67 80 57 50
Telefaks: 67 80 57 51
E-post:
birlund11@vgs.pilot.akershus-f.kommune

Studentlaget i Oslo

Dag Risdal Stavenes
Høgskolen i Oslo
Avd. for JBI
Pilestredet 52, 0167 Oslo
Epost: Dag.r.stavenes@stud.jbi.hioslo.no

Bibliotekarforbundets styre:

Leder:

Siri Sjursen
BFs sekretariat,
Lakkegata 21,
0187 Oslo
Telefon jobb: 22 17 04 95
Faks: 22 17 04 96
Telefon privat: 22 11 30 92
Epost-adresse: siri.sjursen@bibforb.no

Nestleder:

Hanne Fosheim
Fylkesbiblioteket i Akershus
Postboks 85
2027 Kjeller
Telefon jobb: 63 80 10 20
Faks: 63 81 09 26
Telefon privat: 63 83 41 15
Epost-adresse: hfosheim@online.no

Styremedlemmer:

Kirsten Leth Nielsen, Deichmanske bibliotek
Mona Magnussen, Norsk Polarinstitutt
Richard Madsen, Sørfold folkebibliotek
Gro Heidi Råmunddal, Kristiansand folkebibliotek
Monica Nævra, Drammen folkebibliotek

Varamedlemmer:

Lillian Rushfeldt, Vadsø bibliotek
Ola Eiksund, Arendal bibliotek
Elisabeth Dyvik, Norske Shell
Guri Haugan, Levanger bibliotek
Kari Elin Røyrane, Høgskolen i Bergen

Bibliotekarforbundets sekretariat:

Leder: Siri Sjursen

Organisasjons-
sekretær: Sølvi Karlsen

Adresse: Lakkegt.21,
0187 Oslo

Telefon: 22 17 04 95
Fax: 22 17 04 96

Elektronisk post: bf@bibforb.no
URL: http://www.bibforb.no

B - BLAD

Returadresse:

Bibliotekarforbundet
Lakkegata 21
0187 Oslo

Bibliotekarforbundet

Sitatet:

□ *«For me getting my library card was like getting American citizenship.»*

Oprah Winfrey
i «Time», 5. oktober 1998. □